

VEZÉRCIKK

Van-é valami ennivalótok? • *Pataky Albert*

Pár hete ünnepeltük Urunk feltámadását. Jézus feltámadása után több alkalommal jelentette meg magát tanítványainak. Hajnalban a Tibériás tengernél is megjelent az egész éjjel hiába fáradozó tanítványainak. Nem korholta őket amiatt, hogy nem elhivatásukban szorgoskodtak, csak megkérdezte: „Van-é valami ennivalótok?” A válasz: „Nincsen.” Jézus ma is megkérdezi: van-é ennivalód? A kérdést értsük most lelki-szellemi értelemben: van-é ennivalótok a környezetetek, embertársaitok, vagy akár saját magatok számára? „A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését” (Róm 8,20). A világ éhez és legtöbbször olyan dolgokat fogyaszt éhsége csillapítására, ami nem táplálék. Pénzt ad azért, ami nem kenyér, és gyűjtött kincseket azért, ami meg nem elégíthet (Ézs 55,1–2).

Amikor több ezer éhes ember hallgatta Jézust, ő azt mondta tanítványainak: „Adjatok nekik ti enniök.” „Honnan, hiszen nekünk is csak egy gyermeknek elegendő táplálékunk van?” – kérdezték a tanítványok (Jn 6,8–9).

Ma nekünk mondja Jézus: „Adjatok nekik ti enniök!” Országunkban tízmillió ember között élünk, akikért Isten előtt felelősek vagyunk. A mai kérdés tehát, van-e mit adni másoknak, sokaknak. Volt ötezer férfi számára is elegendő a két halból és az öt kenyérből Jézus cselekedete révén. És nem volt Krisztus megjelenéséig Péternek és a többi tanítványnak, még saját maguk számára sem, pedig a már jól ismert módon akartak hozzájutni.

Nem hiába fáradozunk saját magunk választotta munkánkban? Pétert Jézus nem emberek halászására hívta-é el? Mégis a Tibériásra ment halászni. Amikor a tanítványok őszintén beismerték csődjüket, a parton Jézus maga várta őket táplálékkal (Jn 21,9). Péternek ez az éjszakai halászata volt talán az utolsó. Nemsokára jött pünkösöd, és ott állt sok ezer ember előtt; kivetette a hálót és háromezer ember halászává lett. Ennivalója pedig még sokaknak – a Biblia lapjain keresztül – milliók és milliók számára lett.

Lássuk be és valljuk be eredménytelenségeinket. Jézus megbocsátja és hasonlóképpen cselekszik azután, mint a tanítványokkal tette.

MEDITÁCIÓ

A Szentlélekbe történő bemerítés áldásai • *Telegdi József*

Megtéréskor a Szentlélek újjászüli az embert. A Szentlélekbe merítést megelőzően is Ő munkálkodik a világból kihívott egyénben, mint kegyelemnek (Zsid 10,29), életnek (Róm 8,2) és fiúságnak (Lelke (Róm 8,15)). A Szentlélekbe merítéstől fogva különös hangsúllyal szeretne úgy is megnyilvánulni, mint erő, szeretet és józanság (2Tim 1,7), a bölcsesség és kijelentés (Ef 1,17), a dicsőség (1Pét 4,14) és a szentség (Lelke (Róm 1,14)).

A Szentlélek felruházza a hívőket mennyei erővel (Lk 24,49; ApCs 1,8), felkeni a papi szolgálatra, bizonyágtevésre (2Kor 1,21; 1Pét 2,5.9–10), és az Isten szerinti életre (1Thes

5,23; 1Pét 1,15). A Szentlélekbe merítés által belépünk a „kenetéletbe” (2Kor 1,21; 1Jn 2,20), ahol a Lélek befolyása alá akarja vonni a hívő akarátát, indulatát, értelmi világát és egész lényét (Gal 5,18; Róm 6,19), hogy ezáltal Jézus Krisztus élete jusson kifejezésre benne. Ezért a Szentlélekbe merítés csak kezdete, és nem a „felsőfoka” a megszentelt életnek (ApCs 1,8; Lk 24,40–49).

A Szentlélek bennünk végzett munkája és bennünk lakozása által teremjük meg a Lélek gyümölcsét (Gal 5,22).

A Szentlélek megismerteti velünk mindazt a gazdagságot és mindazokat a karizmákat, kegyelmi ajándékokat, amelyeket Isten nekünk ajándékozott Krisztusban (1Kor 12,7–11).

A Lélekkel való betöltekezés nem korlátozódik a hívő ember életében csupán egyetlen eseményre, benne meg lehet újulni, vele folyton gazdagabb mértékben lehet és kell beteljesedni (ApCs 4,31; Ef 3,16; 5,18). Ezenkívül Isten rendkívüli alkalmakra; rendkívüli mértékben árasztja ki Szentlelkét szolgálóira, hogy ezáltal alkalmassá tegye őket feladatuk betöltésére (ApCs 13,9–11).

A Szentlélek munkája nyomán valósul meg a Krisztus Testében, a gyülekezetben az egyes tagok és az egész Test megújulása és növekedése. Szüntelen jelenlétének és egységteremtő munkájának célja az, hogy a Test tagjai állandó közösségben éljenek a Fővel, és ezáltal egymással is. A Krisztus-test erővel felruházott tagjain keresztül ő ugyanazt a munkát több helyen is végezheti, vagy többféle munkát ugyanazon a helyen. A munka szervezője, irányítója és az erő forrása a Szentlélek. Ő adja tehát a szolgálatokhoz szükséges karizmákat (1Kor 12,11), Ő rendel egyeseket bizonyos tisztségek betöltésére (1Kor 12,28). Jelenlétének eredményeként válik az úrvacsora örömnéppé és Krisztus váltságművének dicsőséges meghirdetésévé.

Az ajándékok befogadása előtt magát az ajándékozót kell befogadnunk!

Az első gyülekezetben háromezren tértek meg egyetlen napon. Mi lett volna, ha a gyülekezetek ezen az úton haladtak volna tovább? „Ma már nem kell a világiaknak a vallásosság. Nekik az élő Krisztus ereje kell. Isten óvjon bennünket attól, hogy halott pünkösdizmussal helyettesítsük a halott vallásosságot!” (Ron Hibbert) A halott pünkösdizmus pontosan annyit ér, mint a halott vallásosság.

Nem holt színjátszásra van szükségünk, hanem arra, hogy Isten ereje megnyilatkozzon gyülekezeteinkben.

Hadd álljon itt szemléltető buzdításként Ron Hibbert angol lelkipásztor személyes biznyságtétele.

Családom számára az 1923-as év jelentősnek bizonyult. Megszületésem előtt 15 évvel történt mindaz, amit szeretnék elmondani. Ugyanis ebben az időpontban találkozott családom először az evangélium valóságával: Isten csodatevő hatalmával és a Szentlélekkel, az Ő ajándékain keresztül.

1923 húsvét szombatján a családomat nagy szükségek szorongatták. A nagyszüleim gyermekeikkel (hat fiúval és egy lánnyal) egy lakásban éltek. Az egyik, 12 éves fiúgyermek néhány héttel húsvét előtt beteg lett. Betegségére abban az időben nem volt semmiféle gyógymód. A fiú már 12 napon át kómában feküdt. Orvosi szakvélemény szerint csak néhány órája volt hátra.

Ez idő tájt nagyanyám hallott arról, hogy egy tőlünk 15 km-re lévő faluban időzik egy férfi, aki betegekért szokott imádkozni. Megjegyzem, hogy akkor egész családunk az anglikán államegyház hívséges tagja volt. Ennek ellenére fogalmuk sem volt arról, hogy Jézus Krisztus megváltó. Azt gondolták; hogy Jézus gyógyító történetei csak valami régi történelmi események.

Nagyanyám meggyőző biztatására nagyapám 15 km-t kerékpározott zuhogó esőben, s végül megtalálta azt a nagy termet, ahol az evangélista az összejöveteleket tartotta. Ott éppen készülődtek a szombat délutáni istentiszteletre, de azt mondták: „Hisszük, hogy Isten

munkálkodik ebben a helyzetben. Elmegyünk hozzátok, és ott fogunk imádkozni”.
Fölszálltak kerékpárjaikra, és „visszatekerték” a 15 km-nyi utat. Fölmentek a szobába, ahol az egész család együtt tartózkodott. A vendégek azt mondták: „Ma Isten csodát fog tenni ezen a helyen. Azonnal imádkozni fogunk a fiúért, s ő fel fog ébredni kómájából – a hit szavával szóltak ebben a helyzetben! –, és egy csokoládé nyulat fog kérni, amit éppen most vásároltatok a húsvéti ünneplésre, de amiről őneki fogalma sincs.” Családunk ezúttal találkozott első ízben a tudomány beszédének megnyilatkozásával.
Az imádkozás hatására a fiú azonnal fölült az ágyban, körülnézett, és így szólt: „Egészen eddig aludtam, éhes vagyok. Kaphatnék abból a csoki nyusziból, amit nekem vettetek?”
Amikor ezt látták és hallották, a családtagok térdre estek, és átadták életüket Jézusnak. Annyira izgalomba jöttek attól, amit Isten cselekedett (beleértve a most meggyógyult gyermeket is), hogy mindnyájan kerékpárra ültek és visszahajtottak a szomszéd faluba az összejövetelre. Megérkezésükkor az istentisztelet már folyt (a gyülekezet kereste az evangélistát, ugyanis közülük senki sem tudott a távozásáról). A család megállt a teremben hátul. A gyülekezet éppen imádkozott. Valaki a terem elején nyelveken szólással egy üzenetet adott át, más valaki a terem másik részében adta erre a magyarázatot.
A család tagjai újból találkoztak a Lélek ajándékaival, és teljesen meglepte őket a magyarázat, mert az (a tudomány beszéde által pontosan annak leírását tartalmazta, ami az otthonukban történt azon a napon. Amikor a testvér befejezte a magyarázat továbbadását, megfordult, és rámutatott a családra, azokra, akik épp az előbb léptek be, és azt mondta: „Azok, akikről eddig beszéltem, most lettek tagjai az élő gyülekezetnek.” Erre az egész gyülekezet ujjongva örvendezett a történetek felett.
Ezt követően a nagy családunk 49 tagja adta át az életét Jézus Krisztusnak egy héten belül. Halleluja! Ez drámai találkozás volt a Szentlélek Istennel. Édesapám lelkipásztor lett, hasonlóképpen a férfitestvérei közül is jónéhányan (természetesen az a testvére is, aki meggyógyult a sokkból).

A Szentlélekbe történő bemerítés jelei

A Szentlélek ajándéka nemcsak az ösgyülekezeteknek volt szánva, nemcsak egy bizonyos kor hívőinek. A Szentlélek kitöltetésének ígérete mindazokra vonatkozik, „akik messze vannak, valakiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk” (ApCs 2,39).

A Szentlélek-kereszttség kifejezés a „kereszttség” (vagyis „meghítetés”) értelmében egyszer sem fordul elő a Bibliában. Helyette a görög szövegben mindenütt Szentlélekbe merítésről olvasunk.

Figyelemre méltó az a tény is, hogy a Bibliában a „Szentlélek-kereszttség” főnévi alakban nem található meg, ami nagyon is indokolt. A Szentírásban ez tevékenységi forma: „Szentlélekbe meríteni”, vagy „Szentlélekbe lesz merítve”, többszörösen és amellet sürgető felhívással hangzik, ami kétséget nem hagy arra nézve, hogy a felhívás – Isten Lelkébe meríttessünk be! Teljesedjünk be Szentlélekkel! – minden keresztény számára érvényes.

Az Új szövetség a következő rokonértelmű kifejezéseket alkalmazza a Szentlélekbe történő bemerítés jelölésére:

Az Atya ígérete (Lk 24,49), a megígért Lélek (ApCs 2,33–39), a Szentlélek ajándékát venni (ApCs 2,38), bemerítés a Szentlélekbe (Mt 3,11; Jn 1,32–33; ApCs 1,5), betelni Szentlélekkel (ApCs 4,31), megtelni Szentlélekkel (ApCs 2,4), a Szentlélek eljött vagy leszállt valakire (ApCs 1,8; 19,6), a Szentlélek ajándékának kitöltése (ApCs 10,45), Szentlelket vettek (ApCs 8,17).

A sok rokonértelmű, szinonim kifejezést az Új szövetség ugyanannak az eseménynek a leírására használja!

Az Apostolok cselekedeteiről szóló könyv elég részletesen bizonyítja, hogy a Szentlélek kitöltését mindig természetfeletti, látható és hallható külső megnyilatkozás kísérte, amit nem

csupán az abban részesült személy tapasztalt, hanem mások is felfigyeltek arra.

A Lélekbe merítés félreismerhetetlen jelei a következők:

1. A nyelvbeszéd, azaz a Lélek által ajándékozott nyelven folytatott imádkozás. Ezt a nyelvet az imádkozó sohasem tanulta (ApCs 2,4; 10,44–46; 15,8–9; 19,6; 1Kor 14,2.5.18.22).
2. Istent és Jézus Krisztust túláradó örömmel magasztaló lelkület (ApCs 10,46; Jn 16,14; 17,10). A Szentlélek áthatja az ember egész lényét, örömmel és ujjongással tölti be a szívet, s ezt nem lehet elrejteni. Ezt az örömujjongást látták a zsidók az apostolokon, amikor így szóltak: „Édes bortól részegedtek meg” (ApCs 2,13).
3. Isten iránt elmélyült imádatra való készség (ApCs 2,42; 4,31). A Szentlélek az imádság és az imádás oly gazdagságába von, mely tartalomban, erőben és formában fölülemelkedik az imádkozás általános vallásos világán (vö. Ef 3,14–19).
4. Isten mentő szeretetének a túláradása. A Lélekbe merített ember gyönyörködik a lélekmentés szolgálatában akkor is, amikor az komoly áldozatokkal jár – ezt látjuk Pál apostolnál is (Fil 1,27–30; 2,17).

A Szentlélekbe történő bemerítés feltételei

Noha a Szentlélek csak tiszta szívbe töltetik ki, a Szentlélekbe merítés nincs egy bizonyos életszentség eléréséhez kötve, hiszen az első keresztyének idejében közvetlenül, vagy nem sokkal a megtérésük után kapták meg a hitre jutottak (ApCs 8,14–17; 9,17–18; 10,4; 19,1–6). A Lélekbe merítés feltétele viszont a megtérés (ApCs 2,38; Gal 4,6), a hit (Gal 3,2), az engedelmség (ApCs 5,32) és a kérés (Lk 11,13).

A Szentlélek csak a bűntől megtisztított szívbe töltetik ki, azonban ez nem biztosít a kísértések, a botlások és az öemberünk fel-feltörésének veszélye ellen (Róm 8,7; Gal 5,16–17), de erőt ad legyőzni őket (Gal 5,24–25).

Ha csak az Ige van bennünk a Lélek nélkül, akkor kiszáradunk. Ha viszont csak a Lélek van bennünk Ige nélkül, akkor „felrobbanunk”. Ha az Ige és a Lélek egyensúlyát biztosítjuk életünkben, akkor ennek folyamatos lelki fejlődés lesz az eredménye.

ÍRÁS AZ ÍRÁSRÓL

A predestinációról • Bérces Csaba

Taníttja-e vagy tagadja közösségünk a predestináció sokat vitatott tanát? Milyen tanácsot adhatunk azoknak a gondolkodó, végső kérdésekkel vívódó testvéreinknek, akiknek a predestináció tana sok félelmet és gyötrelmet szerezhet?

A Szentírás szerint Isten megváltó és megszentelő munkája minden idő előtt történt döntésén – proorismos, praedestinatio – alapul. Erről a végzéséről három helyen olvashatunk határozott formában:

– Ef 1,9–11: „Megismertette velünk az ő akaratának titkát, amelyet eleve elhatározott magában..., hogy mindent egybefoglal a Krisztusban..., Őbenne nyertük el mi is az örökséget, miután eleve elrendeltettünk annak elhatározása szerint, aki mindent az ő akaratának tanácsából cselekszik.”

– Ef 3,9–11: „...hogy mindenki előtt megvilágosítsam, mi az Isten titkának terve... ama örök végzés szerint, amelyet Krisztus Jézusban cselekedett.”

– 2Tim 1,9–10: „...aki megtartott minket és szent hívással hívott, nem a mi cselekedeteink alapján, hanem az ő saját végzése és kegyelme szerint, amely nekünk Krisztus Jézusban adatott örök időknél előtte, de nyilvánvalóvá most lett, a mi Megtartónknak, Krisztus Jézusnak megjelenése által.”

Fontos tény, hogy a Szentírás mindhárom világos és kifejezetten predestinációs helye Isten kegyelmes örök végzéséről szól.

A Szentírás központi gondolata továbbá, hogy Istennek ez az örök kegyelmes végzése Krisztusban egyetemes kegyelmi döntés, mert minden embernek szól: „úgy szerette Isten a világot...” (Jn 3,16). Isten „azt akarja, hogy minden ember üdvözljön...” (1Tim 2,4). „Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek” (Tit 2,11). Isten „nem akarja, hogy némelyek elveszenek...” (2Pét 3,9). Továbbá: 1Jn 2,2; 1Kor 8,11; Róm 14,15.

A Szentírás azonban arról is szól, hogy egyesek mégis kárhozatra jutnak. Ha ezt összehangoljuk Isten akarata mindenhatóságának igei üzenetével, akkor logikailag kikerülhetetlen a kérdés: ha Isten öröktől érvényes döntésével minden embert üdvösségre rendelt, akkor végül is vagy mindenkinek üdvözlőnie kellene, vagy Isten kegyelmének és akaratának kellene csorbát szenvednie.

Ehhez járul még néhány nehezen érthető igehely is, ahol az előbbiekkal ellentétben, mintha arról lenne szó, hogy Isten egyeseket öröktől fogva elvethet, illetve hitelenségre és kárhozatra rendelt. Ilyenek: Róm 9,11; ApCs 13,48; 1Pét 2,8 stb. Ezek a nehéz kérdések már az egyház első századaitól állandóan, a reformáció idejétől kezdve különlegesen is foglalkoztatták a teológiai gondolkodást.

Isten fentiekben vázolt örök végzését kétféleképpen szemlélhetjük: önmagában véve, és Jézus Krisztuson keresztül. Ha Isten örök döntéséről önmagában próbálunk gondolkodni, akkor könnyen felvetődhetnek bennünk – egyes igehelyek által látszólag erősen megtámogatva – olyan gondolatok, hogy Isten szabad döntése nemcsak az üdvösségre, hanem a kárhozatra predestinálás lehetőségét is magában rejti. „Könyörülök, akin könyörülök, irgalmazok, akinek irgalmazok” (Róm 9,15) stb. A kegyelem és a könyörület nem tehető egyszerűen „kötelezővé” Isten számára.

Isten végtelen szentségére és szabadságára nézve, ugyanakkor látva saját parányi önmagunkat, semmi alapot nem látunk ahhoz, hogy igényt támaszthassunk Istennek irántunk való és minden ember iránti örök kegyelmére. A félelmetes, szent és akaratában teljesen szabad Istenre gondolva, elkerülhetetlenül az örök kettős isteni végzés (kettős predestináció) – kegyelmezés és elvetés – elbizonytalanító gondolata felé sodródunk.

Közbevetőleg: a Szentírásban élénk álló Istenről pusztán logikai úton való elmélkedés Krisztus nélkül – nem keresztény gondolkodás. Ugyanis a predestináció tanítása nem a kinyilatkoztatás mellett vagy fölött lévő sötét titok, hanem Istennek Jézus Krisztusban kinyilatkoztatott örömuzenetének elválaszthatatlan része. Így az, Istennek Krisztus-kinyilatkoztatásából és nem értelmi következtetések útján ismerhető meg igazán.

Az előző kérdésekkel kapcsolatban a legismertebb és értelmünk számára a legkövetkezetesebben kidolgozott tanítás Kálvin János kettős predestinációról szóló tana. E tanítás előfutára Augustinus (Szent Ágoston) volt. Szerinte Isten egy bizonyos számú embert, minden érdeme nélkül, még a világ teremtése előtt kiválasztott az üdvösségre. A kegyelem és a Szentlélek munkája ezeken a kegyelemből kiválasztottakon ellenállhatatlan és elveszíthetetlen.

A kárhozatra való örök isteni predestinálás tanítását azonban Augustinus – Kálvinnál biblikusabban – sehol nem mondja ki. „Isten jó, Isten igazságos; képes némelyeket üdvözíteni érdem nélkül, mert jó, de arra nincs mód benne, hogy valakit is elkárhoztasson gonosz cselekedet nélkül, mert igazságos. (Augustinus, Contra Julianusz III. 18,35).

Kálvin az Institutio III. könyvében kifejti, hogy Isten az örökkévalóságban örök megváltoztathatatlan döntéssel személy szerint mindenkiről elvégezte, kiket vesz majd fel egykor az üdvösségbe, és kiket vet örök kárhozatra.

Azokon, akiket minden érdemük nélkül üdvösségre választott ki, irgalmasságát mutatja meg. Megajándékozza ezeket a hittel és a hitben maradás kegyelmével, így nem veszíthetik el hitüket és üdvösségüket.

Azokon viszont, akiket kárhozatra rendelt, szentségét és bünt gyűlölő igazságosságát mutatja meg. Ezek vétkezése, engedetlensége ugyanis megérdemelten és igazságosan hozza magával a kárhozatot.

A kettős predestináció tanától elválaszthatatlan az a végső következtetés, hogy Isten nemcsak egyesek elkárhozását, hanem ezzel együtt a bűnesetet is maga rendelte.

„Azt állítom, hogy Isten nemcsak előre látta az első ember bűnesetét, és benne a későbbiek romlását, hanem döntésével el is rendelte. Elismerem, ez borzalmas döntés.” (Kálvin, Inst. III. 23,4) Ezt az utóbbi gondolatot csak a legszigorúbb kálvini tanítók merték követni. Már a dordrehti zsinat (1619) és utána számos református hitvallási irat elutasította ezt a súlyos következtetést.

Hogyan áll meg a kettős predestináció tana az Ige mérlegén? Van-e említés a Szentírásban kifejezett formában valahol is a kettős predestinációról, vagy a kárhozatra történt isteni kiválasztásról?

Erre a kérdésre egyszerű a felelet. Azokon a helyeken, ahol az Ige kifejezetten Isten kiválasztó (predestináló) örök végzéséről szól, mint láttuk, Isten kegyelmes végzéséről van szó. Sehol nem esik szó arról, hogy Isten bárkit is kárhozatra predestinálna. Ha tehát a kifejezést eredeti, bibliai értelmében akarjuk használni, csak ezt a kegyelmes, örök isteni döntést jelölhetjük meg vele.

Más – nehezebb – kérdés az, hogy vannak-e olyan helyek a Szentírásban, amelyek alapot adhatnak arra, hogy egyesek örök kárhozatra történt kiválasztására gondoljunk? Először a Római levél 9–11. részeinek egyes gondolatait kell megvizsgáljunk. Itt a következőkre kell gondolnunk:

– Ez egy egységes egész alkotó szakasz, és csak így érthető.

– A levélrész Izráel történeti sorskérdésével foglalkozik, és nem egyesek örök sorsával. Tehát nem „predestinációs” igehelyről van szó.

– Istennek az itt olvasható szabad döntése szoros kapcsolatban áll Izráel hitetlenségével, engedetlenségével. Izráel elvetése időleges, és nem egy örök predestinációs végzés következménye (lásd: 9,32; 10,3; 10,16; 11,2 stb.). Ugyanígy a fáraó megkeményítéséről, vagy Júdásról, illetve más, hasonló esetről szólva, az Ige sehol sem tulajdonítja elvettetésüket az örök isteni predestinációs döntés következményének, hanem hitetlenségük büntetésének.

– Bármilyen közel járnak is e részek egyes feltételes kifejezései a kettős predestináció gondolatához („ha pedig az Isten...” 9,22), ezt az értelmezést lehetetlenné teszi a szakaszt lezáró végkövetkeztetés: „Mert az Isten mindenkit engedetlenség alá rekesztett, hogy mindenkin könyörüljön.”

A kárhozatra predestinálás gondolatára alapot adható igehelyek között említhetjük még 1Pét 2,8-at („mivel azok nem engedelmessékednek az igének, beleütköznek abba, hiszen arra is rendeltettek”). Kétségtelenül nehezen érthető hely. A büntetésszerű megütközés értelmezése kézenfekvőbb, ha itt is – és ez elég valószínű – Izráel történeti sorsáról van szó.

Más, hasonló értelemmel emlegetett íráshelyeken (pl. ApCs 13,48) a kárhozatra predestinálás egyáltalán nem szerepel, csupán logikai, tehát emberi következtetés e helyek kapcsán. De lehet-e Istent emberi logika törvényei alá kényszeríteni? Említést érdemel talán még Júdás levelének 4. verse, ahol a téves fordítás miatt nyílik mód a kettős predestináció gondolatára. A Károli fordítás: „akik régen beírtak az ítéletre” – helyett a helyes ez lenne: „akik felől már régen előre írtak”, ti. a próféták.

Tehát nincs sehol olyan biztos igei eligazítás, amely alapján a kettős predestinációt a Szentírásra alapozott tanításnak mondhatnánk, viszont számos világos és egyértelmű igehely bizonyítja Isten mindenkire kiterjedő kegyelmét.

A teológia történetében először Luther adott biblikus tanítást Istennek nem logikai úton, hanem Krisztus által megismerhető örök kegyelmi végzéséről. Istennek reánk vonatkozó döntését – mondja Luther – csak Jézus Krisztusban ismerhetjük meg, akiben minden bűnössel

együtt minket is üdvözíteni akar. „Ezen a Krisztuson kívül nem szabad ... Istennek másféle akaratát keresnünk!” Isten örök predestinációjának titkát tehát csak Jézus Krisztus mindannyiunkért történt testet öltésében, keresztfájdalmában és feltámadásában kereshetjük. Isten Krisztus Jézusban leplezte le titkon való, örök végzését: „Isten titkos, elrejtett bölcsességét prédikáljuk... , amiket Isten készített az őt szeretőknél, azokat az Isten nekünk kinyilatkoztatta a Lélek által (1Kor 2,7–10).

A mai teológiában szinte általános a visszatérés a predestinációnak a Luther által feltárt, evangéliumi értelmezéséhez. A legújabbkori református teológia nagy alakjai, Barth Károly és Brunner Emil egyaránt a Krisztusban kijelentett egyetemes kegyelmi predestinációt vallják.

Barth tételei így hangzanak:

– Jézus Krisztus a kiválasztó Isten.

– Jézus Krisztus a kiválasztott ember. Isten örök végzéséről csak Jézusra tekintve gondolkodhatunk. Őbenne Isten minden embernek szóló irgalmas akaratát kell hittel megragadnunk. Mi csak Jézus Krisztusban, vele együtt vagyunk öröktől fogva kiválasztottak. Óemberünk kezdettől fogva kárhozatra van rendelve; újemberünk szerint azonban Isten kegyelmes akaratából a miénk az üdvösség, az örök élet. Van tehát kettős predestináció: de a kárhozatra predestinálás csak az értünk halálra adott és a kárhozat gyötrelmét is elhordozó, a pokolra alászállt Krisztusra és óemberünkre vonatkozik. A Krisztusba vetett hitre és újemberére nézve viszont mindenki kiválasztott, üdvösségre predestinált.

Brunner Emil, bár bírálja Barth tanításának egyes részeit, a lényegét – a Krisztus általi kegyelmi predestinációt – illetően egy nézetben van vele. Továbbmenve, a kiválasztás „célosságáról” szól: Isten azért választott ki minket öröktől fogva magának, hogy higgyünk, engedelmesek, szentek és feddhetetlenek legyünk. Aki hitetlenül szembefordul Isten kiválasztó kegyelmével, maga rekeszti ki magát az üdvösségből. Tehát nem Isten örök eltaszító végzése.

A római katolikus teológia vallja Isten általános, mindenkinek szóló kegyelmét, és elutasítja a kettős predestináció tanát. Aki elkárhozik, a saját bűne miatt kárhozik el. Isten megkeményíthet ugyan egyeseket azzal, hogy nem ad többé kegyelmet nekik; ennek előzetes oka azonban mindig a saját engedetlen gonoszságuk. Itt az egyetemes üdvözítő isteni akarat tana azt jelenti, hogy Isten szeretete odafordul minden emberhez, anélkül, hogy őt leigázná. Isten „szabadságában szereti az embert. Akaratát nem igázza le... Átengedi az embernek, melyiket akarja választani... Isten valódi szeretettel akarja mindenki üdvét, de az üdvösség valóságos elérését függővé teszi az ember készségétől, elfogadási hajlandóságától” (M. Schmaus: Kat. dogmatika III/2. 362.)

Az örök predestináló isteni döntés végső gyökerének kérdésében a római egyház nem hozott döntést (dogma), hanem teret ad eltérő véleményeknek. A tomisták – Augustinusra és Aquinói Tamásra támaszkodva – azt tanítják, hogy Isten örök végzése az üdvözülők üdvösségét tekintve nem függ az ember leendő magatartásától, hanem ezt eredményezi. A molinisták (a XVI. századbeli Molina jezsuita teológus követői) azt tanítják, hogy Isten örök előre tudásával már a világ teremtése előtt látja, kik fognak majd szabadon a kegyelem mellett dönteni, s ezeket rendeli eleve az üdvösségre. Ebben az esetben világos, hogy Isten predestináló végzését visszamenőleg az emberi akarat döntése hozza meg. Így Isten döntése az ember döntésétől függ. Valódi predestinációról tehát itt nem lehet szó.

Mindkét tanítás módszere megegyezik azonban a kálvinival, abban a tekintetben, hogy a predestináció nagy titkát végeredményben emberi logikánk segítségével próbálja megoldani. Az emberi közreműködés bekapcsolása azonban nem egyezik a Szentírásnak a minden érdemünk és közreműködésünk nélküli feltétlen isteni kegyelemről szóló üzenetével: „Kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van; Isten ajándéka ez; nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék” (Ef 2,8–9).

A tridenti zsinat elítélte ugyan a lutheri „sola fides” (egyedül hit által) elvét és leszögezte, hogy szabad akaratból fakadó cselekedetek is szükségesek a megigazulásra való előkészülethez (DS 1559.), az utóbbi időben némi közeledés látszik a római katolikus teológiában is az előbbiekhöz.

„...a Luther-féle fides fiduciális (= bizakodó hit) nem zárja ki a Tridentium által felsorolt 'cselekedeteket', hanem amikor Luther elveti a cselekedeteket, azok ellen beszél, akik vakon bíztak teljesítményeikben, mintha azokkal ki lehetne érdemelni a megigazulást. Így tehát voltaképpen csak a kifejezésekben van különbség Luther és a tridenti atyák felfogása között.” (Dr. Előd I. Kat. Dogmatika 394.)

Befejezésül: nem mondhatjuk el, hogy a teológia a felvetett problémára emberi értelmünk, logikánk számára is kielégítő feleletet tud adni. Amit tehet, annyi, hogy kijelöli a kinyilatkoztatás által elérhető határokat. Egyesek elkárhozása Isten egyetemes, kegyelmes akaratára és predesztinációs végzése ellenére: a bűn megmagyarázhatatlan titka az Istentől egészében jónak teremtett világban. Ennél többet mondani csak a logikai következtetés merhet. Isten kinyilatkoztatott igéje alapján azonban e titok megértésében tovább nem juthatunk. Inkább vállaljuk a következtetlenséget (mindent Isten teremtett és munkál; a bűn és hitetlenség mégsem vezethetők vissza Isten döntésére), semmint egy árnyalattal is eltérjünk a kinyilatkoztatástól, mely a predesztinációval csak az üdvözülők sorsáról tanít. Csak azokról szól, akik hisznek. A hitetlenek felé Istennek mindig csak egyetlen követelése van: hogy megtérjenek. „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, Amely arra tanít minket, hogy megtagadván a hitetlenséget... igazán és szentül éljünk... Várván ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsősége megjelenését; Aki önmagát adta miérettünk, hogy megváltson minket minden hamisságtól és tisztítson önmagának kiváltképpen való népet, jó cselekedetekre igyekezőt” (Tit 2,11–14).

Irodalom:

Dr. Nagy Gyula: A kegyelmi predesztináció (Lelkipásztor 1961/9.)

Dr. Török István: Dogmatika 31. rész. Az üdvrend. (Free University Press, Amsterdam 1985.)

Dr. Előd István: Katolikus Dogmatika (Szent István Társulat, Budapest 1978.)

Szellemvilág az Ige világosságában • Fábrián József

A szellemvilág valóságát sokan tagadják, de a sok-sok tapasztalat és az Ige vitathatatlanul igazolja létét. A Biblia egyértelműen beszél a látható és a láthatatlan világról (2Kor 4,18). Fizikai életünket e látható világban éljük, de az Ige tovább mutat és azt mondja, hogy „...a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökké valók.” (u.o.) A láthatatlan világ erőit és sokirányú jelenségeit tapasztalatból ismerjük (Zsid 6,4–5), és azt is tudjuk, hogy rendkívül nagy befolyást gyakorol fizikai életünk minden területére.

A Szentírás szerint két ellentétes szellem uralja a világot. A jó és a gonosz szellem. A jó, az Isten, aki maga a szeretet, a jóság, az igazság (1Jn 4,16; Mt 19,19; 5Móz 32,4). Ennek ellentéte a Sátán, a zűrzavar, a gyűlölet és minden gonoszságnak mestere (Ef 6,11). Az ember e két szellemi hatalom valamelyikének befolyása, vagy uralma alatt gondolkozik és cselekszik (Róm 6,16). A Sátán erőszakos, brutális módon érvényesíti akaratát, amíg a szeretet Istene kérlel, és csak annyi befolyást gyakorol ránk, amennyit engedünk neki (Róm 6,12–13). Az emberen múlik, melyik szellemi hatalomnak rendeli alá akaratát és életét. Isten az élet adója, Sátán a halál angyala (Róm 6,23). Ezek szerint nem azt tesszük, amit mi akarunk, hanem azt, amit az a hatalom sugall, amelyiknek alávetettük magunkat (Róm 6,12–18).

Isten szeretete az ember segítségére sietett és a Sátán szolgaságából, a halál uralma alól való szabadulásunkra Szabadítót küldött szerelmes fiában, az Úr Jézus Krisztusban (Jn 8,36).

Golgotai halála a bűn zsoldjának kifizetése, húsvét reggelén történt feltámadása pedig a Sátán hatalmának letörése volt (Róm 8,2–3; 1Kor 15,54–57). Tehát szabad az út a gonosz hatalma

alól a szeretet és békesség országába, a Jézus Krisztus váltsága által (Róm 6,16–17). Azok, akik elfogadták a Jézus váltsága által felajánlott kegyelmet, Isten védelme alatt élnek (Jn 1,12–13). A Sátán kísérheti őket – és teszi is –, de nincs hatalma felettük (Róm 6,17–18). A kísértés életünk azon területén érvényesülhet csak, melyet még nem engedünk át Jézusnak! Ezért Pál apostol arra int, hogy „Szánjátok oda a ti tagjaitokat szolgálóul az igazságnak... (Róm 6,19). Nincs középút! Vagy az Úrnak szolgálunk, vagy a Sátánnak. S akinek szolgálunk, attól kapjuk a jutalmat is (Róm 6,23).

Az Úrnak szolgálni a testünkben rejlő ellenállás miatt erőnket meghaladó feladat (Róm 8,7). Ezért Isten segítőt küld nekünk a Szentlélek által (Róm 8,10–16). Ez is rajtunk múlik, elfogadjuk-, igényeljük-e, vagy a saját erőnkre, jószágunkra bízunk magunkat. Az bizonyos, hogy amit Isten a Szentlélek ereje által akar bennünk megvalósítani, azt semmi más nem pótolhatja. Ezért feltétlenül szükséges Isten tanácsát teljesíteni és a Szentlelket magát; erejét és tanácsát elfogadni, hogy uralja akaratomkat és életünket (Ef 3,14–21). Ha a Szentlélek elfoglalhatta az Őt megillető helyet az életünkben (1Kor 6,15–19), akkor az Isten ereje, a szeretet és békesség uralja szellemünket, és ezáltal az egész életünket. Olyan igazság ez, amit nem lehet megkerülni, vagy kiváltani semmi okoskodással, vagy jótékonykodással.

Istennek van még egy szellemi segítők ajándéka a megváltottak számára, amellyel nagyon keveset törődünk. Ez az angyalvilág. Sokkal többet foglalkozunk Sátán gonosz munkájával, mint Isten segítők erejével. Az Úr Jézus nem arra tanított, hogy ismerjük meg Sátán minden rafinériáját, hogy védekezhessünk ellene, hanem egyszerűen arra, hogy ismerjük meg az Ő, Jézus hangját, és ami eltér attól, az idegen, és fussunk el tőle (Jn 10,1–5).

Isten a megváltottak segítésére az angyalokat is elküldi. Nemcsak az ótestamentumi időkben, hanem ma is vannak Istennek angyalai, akik felől ezt olvassuk: „Avagy nem szolgáló lelkek-e mindazok, elküldve szolgálatra azokért, akik örökölni fogják az üdvösséget?! (Zsid 1,14) Az Úr Jézus születését angyalok hirdették, a megkísértetés után angyalok szolgáltak (Mt 4,11), a Getsemánéban angyal hozott erősítést Jézusnak (Lk 22,43), húsvét reggelén angyal hengerítette el a sír fedőkövét, és angyal beszélt az asszonyokkal (Mt 28,2–5). Jézus mennybemenetele után angyal jelent meg a tanítványoknak (ApCs 1,10). Péter apostol angyal vezette ki a börtönből (ApCs 8,26; 12,7). Kornéliusnak és Péter apostolnak is angyal közvetítette Isten üzenetét (ApCs 10,3), Pál apostolnak angyal hozott erősítést és üzenetet a hajótörés idején (ApCs 27,23). A Jelenések könyve pedig gazdag tárháza az angyalok különböző szolgálatainak. A Jel 5,8. versben olvashatjuk: „...a huszonnégy vén leborula a Bárány előtt, mindenkinél hárfák és arany poharak lévén jóillatokkal tele, amik a szentek imádságai.” Ezt folytatja a 8,4: „És felméne a tömjén füstje a szentek könyörgéseivel az angyal kezéből az Isten elébe.” Csodálatos, hogy az imádságok segítésére a Szentlélek (Róm 8,26–27) és az angyalok is közreműködnek. Nagy öröm van az angyalok körében is; ha egy bűnös megtér (Lk 15,10). Ez az öröm Jézus véérének győzelme felett van, hiszen ebbe a csodába mindig vágyakoznak betekinteni (1Kor 4,9; 1Pét 1,12). „Az Úr angyala tábor jár az Őt félők körül és kiszabadítja őket.” (Zsolt 34,8) Még a kisgyermek őrzése is az ő szolgálatuk körébe tartozik (Mt 18,10; Zsolt 91,11). Az Úr Jézus visszajövelekor is igen sokirányú szolgálatot töltenek be (Mt 25,31–33; 2Thes 1,7).

Ha összevetjük a szellemvilág erőit, mi is azt látjuk, amit Sámuel próféta mondott: „Sokkal többen vannak velünk, mint ellenünk!” (2Sám 6,16) Pál apostol pedig azt mondja: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk! (Róm 8,31)

Ne féljünk tehát Sátán gonosz acsakodásaitól! Az Úr Jézus hatalmával álljunk ellene és elfut tőlünk (1Pét 5,8–9). Tartsuk szem előtt Isten védő és megtartó erejét, és álljunk erősen a Szentlélekkel megerősödve (Ef 3,11–19), a lelki fegyverzettel felszerelve (Ef 6,11–18). Isten győzelemre segít!

Adjunk hálát Istennek az ő angyalaiért, de ne imádjuk őket (Jel 19,10)! A kolossébeli gyülekezetben voltak olyan hívők is, akik „kedvet találtak alázatoskodásokban és az angyalok

tisztelésében...” (Kol 2,18). Pál apostol ezeknek azt írja, hogy „Nem ragaszkodnak a főhöz...” (2,19). Imádni nem, de tisztelni kell és komolyan venni az angyalok szolgálatát és hálásnak lenni Istennek értük is. A dúsgazdag és Lázár történetében az Úr Jézus azt mondta, hogy Lázár, halála után „...viteték az angyaloktól Ábrahám kebelére” (Lk 16,22). Itt egy kis rés nyílik a halál utáni állapotban az angyalok szolgálatára is. A „láthatatlan”, azaz a szellemvilág a halál után teljesedik ki előttünk igazán. Ott örökre különválnak a megváltottak és a Sátán szolgálói. Ki-ki attól és olyan jutalmat kap, akinek és ahogy szolgált. Ezen aztán soha senki többé nem tud változtatni. Minden lezárul örökre (2Kor 11,15). Isten mindent elvégezett a Jézus Krisztus váltsága által, hogy az Új ég és új föld” korszakában a dicsőség örökösei legyünk. Fogadjuk el őszinte, hálás szívvel még ma (Jel 21,1–7).

VILÁGABLAK

Koreai úti beszámoló • *Makovei János*

Aki utazott már életében repülőgéppel, az mindjárt e két adatból is megállapítja, hogy Budapestről Dél-Koreába – közelebbről Szöulba – utazni nem is olyan „közönséges” dolog! 15 ezer km és 19 órányi repülőút oda és ugyanannyi vissza... De igazán nagy élmény Szöulban várt ránk, miután valamennyire kihevertük a 8 órás időeltolódás keserveit! Magyarországról négyen utaztunk a Choong Hyun Presbiterian Church első pásztorának, Dr. Lee Jong Yun meghívására, és 12 napon át élveztük vendéglátóink őszinte testvéri szeretetét. A meghívás – Peter Kuzmic testvér európai szervezésében – egy „gyülekezet-növekedési szemináriumra” szólt.

Számomra – éppen azért, mert magamban „úgy előzetesen” elég alacsonyra állítottam elvárásaimban a lelki mércét – nagyon nagy élményt jelentett az a tény, hogy ennek a 20 ezer tagot számláló presbiteriánus (református) gyülekezetnek az életében milyen fontos helyet kap az imádkozás, az adakozás és a személyes részvétel a feladatok elvégzésében. Mindez nem lepett volna meg annyira, ha a Yonggi Cho féle karizmatikus gyülekezetben élem át, ahol természetesen mindezt még intenzívebben megélik. De így még maradandóbb élmény számomra az a látvány, amikor hétfőtől péntekig, minden hajnalban, akár esett, akár fűjt, már félőttől szinte futva érkeztek, hogy az öt órakor kezdődő imaórán ott legyenek, fiatalok és idősek, egy-egy alkalommal 1200–1500-an! És az imaórát minden reggel az elsőpásztor vezette! Péntek este 11-kor kezdődött és egész éjjel tartott az imaóra, az együtt-imádkozás. Az imahegy külön élmény volt! Itt a mínusz-fokos időjárás ellenére is mindig sokan imádkoznak napról-napra, a hegy oldalában kialakított kis beton imahelyeken, ki térdelve, ki állva, ki ülve, attól függően, hogyan bírja – de ennyire őszintén kitárulkozó szíveket az imában régen láttam. A másik meglepetés akkor ért, amikor akivel csak beszélünk, mindenki nagyon magától értetődően és nyíltan beszélt arról, hogy a gyülekezetben a tized-adakozás az elfogadott és az általános gyakorlat! Ennek megfelelően nem is szegény a gyülekezet. (Igaz, vannak milliomos gyülekezeti tagok is, de nyilván ez sem véletlen.) Az adakozást nagyon komolyan veszik és örömmel gyakorolják, mert egyértelmű és világos mindenki előtt, hogy az evangélium terjedése és a bűnös emberek megmentése csak úgy lehetséges, ha anyagi korlátok nem akadályozzák. Valaki talán arra gondolhat e pillanatban: „könnyű nekik, mert nem szegények”. Valóban, már nem szegény ország Dél-Korea, és nem nyomorog a nép, de még a mostani, megerősödött gazdasági körülmények között is napi 10 órát dolgoznak (keményen!), és csak minden második szombat szabad. Abból adnak, amijük van: időt is, pénzt is az Úr számára.

A harmadik dolog is szembetűnő volt! Mindenkinnek van személyes feladata, vagy a nagy összejövetelek idején, vagy a csoportos (sejt-) foglalkozásokon. Ez a személyes részvétel a

munkában, a szolgálatban további nagy „lendítőerő” a bűnös emberek felkeresésében és megmentésében. Személyes üggyé válik minden feladat! Ilyen szemlélet mellett egyeseknek nem kell megszakadni a feladatokban, mások pedig nem sétálnak hátratett kézzel a „kegyelem országútján”.

Amikor önkéntelenül felmerült bennünk a kérdés, amit fel is tettünk testvéreinknek, hogy hogyan képesek ezt tenni egyöntetűen, az volt a válaszuk: „Egyszerűen azért tesszük, mert mi nagyon szeretjük Jézus Krisztust!” Így egyszerűen, mosolyogva, minden „szent-fellengzőség” nélkül adták a magyarázatot!

Fogadtatásunk, az ellátás és a személyes törődés, amiben részünk volt (huszonheten voltunk Kelet-Európából) szinte zavarba ejtett bennünket! Testvéreink igyekeztek európai jellegű étkezést biztosítani, de természetesen bőven volt alkalmunk megkóstolni a koreai ételeket is, amelyek zömmel tengeri eredetűek, kivéve a rizst, amelyet nem ritkán a főváros területén is megtermelnek (érdekes látvány), sőt az évenkénti többszöri termés-betakarítás érdekében fólia alatti termesztést is folytatnak. A koreai ízlés szerint a polip, a rák, a tintahal és hasonló „tengeri herkentyűk” rizskörettel kiválóan szolgálják az egészséges táplálkozást.

Kipróbáltuk... hát szokni kellene! Bármilyen volt is a menü, a kimcsi el nem maradhatott! Ez a nemzeti eledel a legszegényebbek asztaláról sem hiányozhat. Ahol nincs, az már a nyomor. A kimcsi úgy készül, hogy a káposztafejet hosszában nyolcfelé vágják, és egy kb. 1–1,2 m magas, öblösszájú, köcsög alakú cserépedénybe téve savanyítják egyenletes hőmérsékleten. Ennek érdekében, ahol megtehetik, ezeket a nagyméretű köcsögöket nyakig földbe ássák. Van olyan család, ahol 18–20 ilyen edényben savanyodik a felséges eledel. Kétféle változatban kerül asztalra: erősre pácolva, és simán, savanyún.

Az elmondottak mellé még csak egy körülményt kell figyelembe venni, hogy a levest kivéve, szinte mindent azzal a két pálcikával kell elfogyasztani. Érdemes kipróbálni, nem kis feladat az európai kéz számára. Egyébként a nagyszerű szemináriumot is KIMCHI-nek nevezték el, bár ez a mozaikszó a szeminárium teljes nevének angol változatából, a kezdőbetűk szerint állt össze. Egy biztos – ez nekünk is kimcsi volt!

Hihetetlen ütemben szaporodik a hívők száma Koreában, és különösen Szöulban nagy a növekedés üteme, mindenekelőtt a Yonggi Cho féle karizmatikus gyülekezetben, ahol havonta 10 ezerrel növekszik a most 600 ezernél több tagot számláló közösség. Ebben a gyülekezetben is a személyes lelkigondozást csoportokban, mégpedig nem túl nagy létszámú csoportokban oldják meg. Így nem kallódik el senki, aki a nagy összejöveteleken vagy más evangélikációs alkalmakon döntésre jutott.

A koreai ősi vallás a sámánizmus. A sötétség és a gonoszság szellemi megkötözöttségéből csak egyféleképpen lehet szabadulni: Jézus Krisztus által! A Szentlélek ezt hatalmasan munkálja ott. Egyébként a keresztyének részaránya 30%. Szöulban 20 ezer templom van. Azt nem állítom, hogy ezek mind élő gyülekezeteknek adnak otthont.

Sok érdekes dolgról írhatnék még, de befejezésül még csak annyit: Békésen hazaérkezésem óta minden csütörtökön hajnalban 5 órakor imaóra kezdődik, és nagyon áldott tapasztalatokat szerzünk e korareggeli együttlétekben. Ajánljuk mindenkinek! Mert ne feledjük el, a koreai ébredésnek ez a titka: imádkozás, adakozás és személyes részvétel a munkában! Miért lenne más titka egy magyarországi ébredésnek?

{k1991201}

Nem is olyan „közönséges” dolog! Az álló sor balról-jobbra: Varga Róbert református lelkész, Dr. Kovács György a Mahanaim Gyülekezet lelkipásztora, Makovei János a békési pünkösdi gyülekezet lelkipásztora, Dr. Kovács Géza baptista lelkész, Dr. Ro Bong-Rin koreai presbiteriánus lelkész, az előtérben ül: Dr. Lee Yong-Yun a szöuli Chong Hyun presbiteriánus gyülekezet főpásztora.

{k1991202}

Abból adnak, amijük van „...könnyű nekik, mert nem szegények”?

{k1991203}

Szöulban nagy a növekedés üteme. Nem kallódik el senki.

Bemutatjuk a cseh pünkösdi testvéreket • *Perei Márta–Telegdi József*

%Rudolf Bubik testvérnek, a cseh pünkösdi elnöknek Budapesten 1990. október 22-én, az Országos Közgyűlésünkön elhangzott előadásából a cseh pünkösdi mozgalom történetére vonatkozó részt közöljük az alábbiakban.

Néhány dolgot szeretnék ismertetni egyházunkról. Az Úr szolgálja vagyok, de közember, így nem egy rendszerezett előadást mondok el, hanem amit átéltem.

Jézus igazat mond

Édesapám nem volt olyan különleges ember, de egy dolgot a szívemre helyezett, és pedig azt, hogy szeressem az Úr Jézust. Amikor Jézust megismertem – ifjúkoromban történt, 18 éves lehettem –, megajándékozott Szentlélekével, és elhívott az Ő szolgálatába. Amikor az Úr elhív valakit szolgálatra, azt tisztességesen teszi: rámutat a valóságra.

Nálunk, amikor a bányába toborozták az embereket, sokat ígértek, de csak keveset adtak. Nem így az Úr Jézus. Ő igazat mond. Amikor beszélt velem, bemutatta a jövőmet. Nemcsak azt ígérte, hogy velem lesz, tanít, gondot visel rólam, de azt is megmondta, hogy az Ő nevéért megvetnek, üldöznek. Én szintén válaszoltam: „Uam, te tudod, hogy félek a szenvedéstől. Nem vagyok valami hős (nem is voltam az). Inkább gyenge vagyok, de ha neked úgy tetszett, hogy engem hívsz, vállalom.” És hálát adok az Úrnak, hogy már néhány évtizede tapasztalhatom: betartotta a szavát. Ezért Őt még inkább szeretem.

Az Ő szolgálatában nem feltétel az, hogy gazdag és egészséges legyek, hogy mindig jó dolgom legyen. Egy a lényeg, nagyon fontos, hogy mindig halljam az Ő hangját és mellettem legyen.

Nem voltak megelégedve

Országunkban az Osztrák-Magyar Monarchia idejében kezdődött a Szentlélek kitöltetése. Egy időben két helyen. Az egyik terület Prága és környéke, a másik Észak-Morvaország, vagyis Szilézia. Ezekben a vidékeken kezdtek gyülekezni bizonyos csoportok, akik nem voltak megelégedve azzal az állapottal, amely az evangélikus egyházban volt. Ők többet szerettek volna kapni. Várakoztak. Olvasták az Igét, és órákat töltöttek imádságban. Ezekben a csoportokban 1906-ban valami rendkívüli történt: imádkoztak és közben különös szavakat mondtak. Először féltek, vajon mi ez?! A szívükben azonban békesség volt és tovább imádkoztak. A papok ellenük fordultak, üldözték őket. Azt mondták nekik: vigyázzatok, mert ez a Sától van. A papok tanácsosokat hívtak, akik így vélekedtek: „Ilyen rossz dolog már történt másutt is a világban, például Németországban. Az ilyen embereket el kell távolítani az egyházból, nem szabad velük közösséget vállalni.”

Ez segített a mi testvéreinknek, mert így megtudták, hogy már máshol is vannak hozzájuk hasonló testvérek. Fölkeresték őket. Egy konferencián találkoztak, ott azonosították tapasztalataikat: ők is azt élték át, amit mi. Így keletkeztek az új, pünkösdi gyülekezetek C. Tesin környékén (a határon túl, Lengyelországban, és cseh részen is, a mostani határokat tekintve).

Hasonlóképpen történt Prágában is. E két csoport – a prágai és a tesini – egymástól függetlenül működött és növekedett. Olvasták az Igét, szolgáltak a Szentlélek ajándékai által. Ismerték, látogatták egymást, de mint független gyülekezetek épültek tovább. Így ment ez egy bizonyos ideig. A Sától azonban erősen támadott, a testvérek pedig nagyon sebezhetőek

voltak. Eleinte valahogy nem tudták megérteni egymást. A prágai testvéreink más irányba húztak, a morvaiak megint más irányba. Ehhez járult a szlovák testvérek mozgalma. Ők szintén részesültek Szentlélek-kereszttségben. Kapcsolatban álltak amerikai testvérekkel. Szlovákiában közös imaalkalmakat tartottak, az úrvacsoránál gyakorolták a lábmosást. Az előbb említett csoportok nem tekintették őket testvéreiknek. Ebből a Sátán aratott.

Szükségünk van egymásra

A II. világháború után jött a kommunista hatalom és cseh területen szétzavartak bennünket a hatóságok. Közben megpróbáltunk a kálvinista egyházhoz csatlakozni. E törekvésünk meghiúsult, mert ők erősen pünkösdellenesek voltak. Ezen az úton megismerkedtünk az állami hatósággal, a titkos rendőrséggel, és az ő módszereikkel. Lassan megszoktuk azt, hogy nagyon jól tudják, merre járunk, mit csinálunk. Megszoktuk azt, hogy személyes őrzőnk van, de a munka ment tovább. Ekkor megismerkedtünk egy testvéri csoporttal Brnoban, ahol Bobos testvér kezdte a munkát. Ez a 70-es évek első felében történt, amikor megértettünk egy dolgot, azt, hogy nagy szükségünk van egymásra. Nekünk egyesülni kell. Megértettük azt, hogy ha egyes testvérek talán kissé másként is fogadták el azt, amit egyébként mi is tanítottunk, ha a Szentlélek valahol más pontra tette a hangsúlyt náluk, annak ellenére ők a mi testvéreink.

A 70-es évek második felében – különösebb ünnepség nélkül – megalapítottuk az Apostoli Pünkösd Egyházat. Ez a tény zavart keltett a hatóságnál. Akkor én azon gondolkodtam, hogy vajon mi okozott problémát a Sátánnak. A Sátánnak baj az, ha én egy vagyok a testvéremmel. Az ellenségeink sokszor így szóltak: „Higgyetek amit akartok, valljátok ezt, imádkozzatok, de csak otthon, a családban.” A hatóság azt mondta: „Megengedjük maguknak a működést, de csak egy-egy gyülekezetben, más gyülekezetekről azonban ne gondoskodjanak; gondoskodjanak ők magukról.” De az én életem alapelve – az orosz Szuvorov nyomán – a következő: ha az ellenség dicsér engem, gyorsan meg kell keresnem, hogy hol vétettem hibát. Amikor a hatóság embere, vagy a titkos rendőr gumibottal verte az asztalt, akkor azt mondtam: jó. De amikor megveregette a vállamat, akkor azt kérdeztem: „Atyám, hol van a hiba?” Amikor az ellenségeink támadtak minket a szervezeti egyesülésünk miatt, ugyancsak azt mondtam: jó. A 70-es években, a szervezkedés időszakában két nagyobb és két kisebb gyülekezetünk volt, s körülbelül 170 tagot számláltunk. Ma kb. tíz nagy és ötven kisebb gyülekezetünk van, a létszámunk ezer fölé emelkedett. Ez volt Isten válasza a mi szenvedésünkre.

Amikor a Sátánnak nem sikerült minket szétvernie a rendőrség által, akkor más küldöncöket küldött hozzánk, Bibliával a kezükben. Ők arról tanítottak, hogy mennyire Biblia-ellenes az, ha mi egy kötelékbe tartozunk. Akkor azt válaszoltam: „Egészen hasonlóan beszéltek, mint azok az állami megbízottak.” Nagyon kell vigyáznunk, mert ha a Sátán nem szégyellte magát, és az Úr Jézusnak a bibliai igéket idézte, mennyivel inkább fogja nekünk idézni azokat!

Teljes szabadságnak örvendünk

Hála legyen Istennek azért, amit országunkban cselekedett. Meghallgatta imádságainkat. 1989 elejétől engedéllyel működünk, a novemberi változások óta pedig teljes szabadságnak örvendünk. Szabadság van nálunk, de nem tudjuk teljesen kihasználni. Most újra meg kell tanulnunk valamit. A szabadságot sokan rosszul fogják fel, úgy értelmezve, hogy a szabadságban káosznak kell lennie.

Kenyában egy államelnök-jelölt a választási kampányon szabadságot ígért. A nemzet nagyon örült ennek. Az emberek így beszélgettek maguk között: „Végre szabadságot kapunk. Az úttesten közlekedhetünk a jobb oldalon is, a bal oldalon is. Azt csinálunk, amit akarunk, egy rendőr sem fog parancsolni. Rendőrség nem is lesz. Szabadság lesz.” Sok keresztény így képzelem el a szabadságot, de ez nem szabadság, hanem káosz. Krisztus testében rendnek kell

lennie.

Most Isten rendjében keressük azt az utat, amelyen továbbhaladva építhetjük az egyházat. Tapasztalatból tudjuk, milyen volt a munka akkor, amikor csoportok külön-külön munkálkodtak. Ezért mi olyan egyházat akarunk, melynek van központja. Ezt fogadtuk el az Úrtól, és azt látjuk, hogy ez a szervezeti megoldás jó. Az Úr mellettünk van. Persze ez nem olyan modell, ami az egész világon alkalmazható, de nálunk ma így jó.

Evangelizáció a Vencel téren

Mit teszünk napjainkban? Igyekszünk kihasználni a szabadságot. A múlt héten Prágában evangelizáltunk. Németországból érkezett hozzánk egy szolgáló csoport (fölszerelve erősítőkkal, hangszórókkal). Prágának van egy különös helye: a Vencel tér. Ami jelentős esemény csak történt Csehszlovákiában, annak eredete a Vencel térhez kötődik. Miként Csehszlovákia fővárosa Prága, akként Prága központja a Vencel tér.

A mi Urunk változtatott eredeti tervünkön és úgy rendelte, hogy a csarnokban tartott evangelizáció előtt az első gyülekezésünk a Vencel téren legyen, a szabad ég alatt, mivel egyik gyülekezet (egyház) sem akarta nekünk bérbe adni az imaházát. És akkor az Úr hajlandó volt kiadni nekünk a Vencel teret. Minden alkalommal, ahányszor csak kimentünk, több mint ötszázan hallgatták bizonyágtételeinket. Részünkről ez bemutatkozás volt. Így tanuljuk az új körülményekben, új feltételek között a munkát.

Ezt az ígét kaptam az Úrtól: Neh 1,2–4. Amikor Nehémiás megtudja az igazságot, akkor sír, könyörög és böjtöl a testvérei miatt. Küzd az Úr előtt és kiált testvéreinek a megmentéséért, akik nagy nyomorúságban élnek.

Testvérek! Én attól félek, hogy bezárkózunk a gyülekezetünkbe, a falak mögé, ahol nekünk jó, és más nem érdekel minket. Megfeledkezünk küldetésünkről. Mi a küldetésünk? Az, hogy fény, világosság és só legyünk! Manapság az Úr keresi a Nehémiásokat, akik sírva állnak előtte: „Uram, add nekem ezt a népet!” Nehémiás sírása „veszélyes” volt. Ha te megkezded az imádkozást, megtörténik, hogy az Úr azt mondja neked, amit Nehémiásnak is: „Menj!” Kívánom, hogy a ti imaházaitok legyenek minél előbb kicsik, és mielőbb szükség legyen új helyiségekre! Az Úr áldjon meg titeket!

{k1991204}

Prága központja a Vencel tér. Így tanuljuk az új körülményekben, új feltételek között a munkát.

A mai pünkösdiék – Angliai levél • Süveges Imre

Az egyéves bibliaiskolai kinntartózkodás alatt összegyűlt tapasztalatokat szeretném közreadni. Egyrészt rövid áttekintést nyújtok az angliai pünkösdi testvérek helyzetéről, másrészt pedig saját tapasztalataimat és benyomásaimat írom le.

Angliában is a történelmi egyházaknak, az anglikán és a katolikus egyháznak van a legnagyobb befolyása. Az evangéliumi közösségek, gyülekezetek nagysága, helyzete és befolyása lényegesen eltér az otthoniakétól. Szembetűnő a methodista egyház nagyfokú térhódítása, természetesen azért, mert a nagy methodista ébredés bölcsője Anglia volt. Ezután a baptista egyház következik, kb 180 ezer taglétszámmal. A pünkösdi gyülekezetek alapvetően két nagyobb mozgalomba tömörülnek. Ezenkívül található még jónéhány független, bibliai alapú pünkösdi gyülekezet és néhány szintén független karizmatikus gyülekezet.

A pünkösdiék összlétszáma kb. 130 ezerre tehető, tehát a lakosság létszámán belül sokkal magasabb az arányuk, mint Magyarországon. A megosztás nagyjából a következő:

– Assemblies of God (Isten gyülekezetei) – kb. 65 ezer fő, a legnagyobb pünkösdi irányzat Angliában;

– Elim – kb. 35 ezer fő;

– függetlenek kb. 30 ezer fő.

A két nagy irányzat között lényegi, tanításbeli eltérés nincs. Hogy miért mégis a két mozgalom? Ennek történelmi okai vannak. Tény, hogy míg Magyarországon a pünkösdi közösség történetében a szakadások hosszú sora volt a jellemző, Angliában a két nagy mozgalom teljesen különálló ébredési hullámból jött létre és bontakozott ki.

A szerkezeti felépítésük is eltérő. Az Elim-re központosított vezetési és szervezési forma jellemző, míg az Assemblies of God független gyülekezetekre épül. Igazán nincsenek óriási gyülekezeteik, úgy mint pl. Svédországban. Az Assemblies of God legnagyobb gyülekezete kb. 750–800 fő Nothinghamben, valamint a másik irányzathoz a legnagyobb Elim-gyülekezet Londonban 2500 fős, amely az ország legnagyobb gyülekezete is egyben.

Mindkét mozgalomnak van egy felsőfokú képezést nyújtó, bentlakásos, jól felszerelt bibliaiskolai kollégiuma. Az Assemblies of Godnak itt Mattersey-ben, ahol Magyarországról jelenleg ketten tanulunk.

Néhány szubjektív megjegyzés: Több gyülekezetben jártam és elmondhatom, hogy az angol pünkösdi gyülekezetek istentisztelete nagyobb szabadságban történik. Nincsenek annyira tradíciókhoz kötve, mint általában a kelet-európai gyülekezetek. Másik oldalról azt a veszélyt látom, hogy keresztények szórakoztatásává válhat egy-egy istentiszteleti alkalom.

Gyülekezeti énekeik hasonlóak a mi énekeinkhez, de sokkal jellemzőbb az új énekek éneklése, és a szabad dicsőítés nagy teret kap az istentiszteleti rendben. Gyülekezeteik nagy többségében teret hódítottak a mai zenei irányzatok.

Az itteni pünkösdiekre általában jellemző a nagyfokú rugalmasság. Ami igazán megtanulható tőlük: a gyakorlatiasságuk. A bibliai meglátásaik, kevés kivétellel, megegyeznek a mieinkkel.

Például az úrvacsoránál nem bort, hanem valamilyen piros színű üdítőt fogyasztanak.

Gyülekezeteikben gyakoribb a lelki ajándékok megnyilatkozása, de mint ahogy ők is mondják, nincs most ébredés Angliában, de imádkoznak ezért. Nincsenek olyan erős felekezeti határok, mint ez nálunk sokszor tapasztalható. Jól tudnak együtt dolgozni az újjászületett keresztények, lett legyen bármilyen felekezeti. A jó kapcsolat különösen szembetűnő a két nagy pünkösdi irányzat gyülekezetei között. Az evangélizációs tevékenységükben két alapvető jellegzetességet fedeztem föl: a gyakorlatiasságot és frissességet. Egy-két példa: fiataloknak koncerteket szerveznek, igen szervezett oktatási munkát folytatnak, kávéházakat és könyvesboltokat tartanak fenn. Minden dolognak egy célja van: vinni az evangéliumot, kilépve a gyülekezet falai közül, az emberek felé.

Úgy gondolom, nálunk, Magyarországon sem lehet nemesebb cél a testvérek előtt.

Mindenesetre hálás vagyok Istennek, hogy ilyen hosszú időn keresztül élvezhettem az angliai testvérek vendégszeretétét, itt a kollégiumban, felkészülve a szolgálatra.

{k1991205}

A kollégium. „...hosszú időn keresztül élvezhettem az angliai testvérek vendégszeretétét.”

Dr. Thomas F. Zimmerman, 1912–1991. • Fábrián Attila

Tisztelettel emlékezünk meg kedves testvérünkről, akit Isten ez év január 2-án érettnak látott arra, hogy hazahívja.

Zimmerman testvér hívő családi háttérből, már egész fiatalon lépett Isten szolgálatába és miután több pünkösdi gyülekezetben végzett pásztori szolgálatot, az amerikai Assemblies of God Pünkösdi Közösség elnökének választotta 1959-ben. Ezt a szolgálatát 26 éven át végezte, miközben számtalan nemzetközi keresztény – pünkösdi és karizmatikus – szervezet alapítója, illetve aktív munkatársa lett. Szolgálatának ideje alatt az Assemblies of God gyülekezetek taglétszáma az USA-ban 503.632 főről több, mint 2 millió főre növekedett. Dicsőség ezért Istennek!

1967-től 1989-ig ő volt a Pünkösdi Világkonferencia Tanácsadó Bizottságának is az elnöke.

Testvérünk több alkalommal látogatott meg minket is Magyarországon. Jelentős segítséget nyújtott annak idején a Közösség Budapest, Gizella úti Központi Székházának felépítéséhez. Utoljára 1984 szeptemberében járt nálunk, hirdette Isten igéjét, s buzdított és tanácsolt bennünket a szolgálatban.

Személyét Isten fel tudta használni az Ő országa építésében, mert átadta magát, és fenntartás nélkül engedte, hogy teste a Szentlélek temploma legyen, ahol megdicsőíttetik Isten.

„*Tanácsoddal igazgatsz engem, és azután dicsőségedbe fogadsz be engem.*” (Zsolt 73,24)
{k1991206}

AMI ENGEM ILLET

Soha ne szégyelljük Őt! • Pirka Beáta

Hívó emberként nem könnyű megállni a helyünket, különösen Istenben nem hívők között. Sok Jézust követő fiatal él együtt istentagadó fiatalokkal, akik előtt nem élhet igazán szabadon, mint Jézus szolgája.

Olyanokra gondolok, akik lakóhelyüktől távol folytatják tanulmányaikat, ezért kollégiumban élnek hétköznapijaikat. Ha a saját helyzetemet nézem (én is kollégiumban lakom), sokszor elkeseredek, mert úgy érzem, hogy nem teszek meg mindent azért, hogy a szobatársaim hitre jussanak. Tudják rólam, hogy hívó vagyok, szoktunk is beszélgetni erről, de a személyes életüket érintő kérdések elől elzárkóznak.

Rájöttem azonban, hogy ilyenkor nem az elkeseredés a megoldás, hanem a szívből való imádkozás. Problémát jelent az is, hogyan viselkedjem társaim körében: különböző rendezvények esetén teljesen határoljam el magam, vagy sem? Valaki azt mondta, hogy ebben a helyzetben ő az „arany középút”-ban találta meg a megoldást. Elment ezekre a bulikra, összejövetelekre, és magához hasonló beállítottságúakat keresett. Sok közös programban igyekezett részt venni, és alkalma nyílt mindenkit megismerni. Így számos őszinte beszélgetésben vehetett részt. Aztán csak az alkalmat kellett megragadnia a bizonyágtételre. Az első lépések mindig nehezek, de az Úr nem hagy bennünket cserben. Igaz, ha tudják rólunk, hogy keresztények vagyunk, nagytóval figyelik az életünket, és a legkisebb hibát is nagy hévvel „vágják a fejünkhöz”, de a legfontosabb, hogy soha ne szégyelljük Őt! Nekünk feladatunk, hogy hirdessük az örömhírt, azt, hogy Jézus Krisztus az egyetlen megoldás. Ezt most könnyű leírni, cselekedni annál nehezebb. De el kell kezdeni! Ha Jézus látja igyekezetünket, meg fog áldani bennünket.

Ne feledkezzünk meg egy fontos ígétről: „Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról én is vallást teszek mennyei Atyám előtt” (Mt 10,32).

Befejezésül hadd idézzem Spurgeon szavait: „Eljön a nap, amikor meg kell majd állnom az Atya előtt. Milyen öröm tudnom, hogy Krisztus akkor majd vallást fog tenni rólam. Azt mondja majd: ez az ember bízott bennem és kész volt bántalmazást is szenvedni nevéért, ezért én is magaménak vallom őt. Régen, ha valakit lovaggá ütöttek, a királynő gyémántos térdszalagot adott át neki. Nagy megtiszteltetés volt az összegyűlt sokaság előtt átvenni ezt a kitüntetést. Mi ez azonban ahhoz a tisztességhez képest, amikor majd Krisztus vall bennünket a magáénak a magasságos Isten trónusa előtt, a mennyben. Ezért soha ne szégyelljem, hogy az Úr vagyok. Soha ne hallgassak gyáván, se ne alkudjak meg félszívvvel. Pirulnom kellene, mert azé vagyok, aki megígérte, hogy kezeskedik az életemért Isten előtt?”

A betegágyon találkoztam Istennel • Eke Gáborné

1989 őszén megbetegedtem, majd hónapokon keresztül kezeltek. Orvostól-orvosig mentem, de nem javult az állapotom, sőt inkább súlyosabb lett. Így aztán 1990. január elején beutaltak a miskolci kórházba kivizsgálásra. Három hét után, még nem tudták betegségem okát, és a kivizsgálás ideje alatt hirtelen rosszul lettem, majd ájulás és teljes eszméletvesztés lépett fel. Ez még kétszer megismétlődött, s még súlyosabb lett az állapotom, így aztán sürgősen átszállítottak a belgyógyászati intenzív osztályra. Ekkor már alig volt szív működésem. Közben látogatóim (családtagok) érkeztek, akiket 5 óra körül úgy tájékoztattak, hogy állapotom nagyon súlyos, válságos, nem sok remény van rá, hogy megérem a reggelt. Még aznap este és éjszaka tizennégyszer állt le a szív működésem, tizennégyszer kellett újraéleszteni reggel 5 óráig. Nagyon rosszul éreztem magam egy-egy roham után, de amikor magamhoz tértem, mindig imádkoztam Istenhez, hogy könyörüljön rajtam. Odahaza pedig családom, szüleim és testvéreim imádkoztak értem.

Tizenháromszor úgy tértem magamhoz, mintha mély álomból ébredtem volna és mintha sötét alagútból tértem volna vissza. Az utolsó alkalommal viszont valami nagyon csodálatos dolgot láttam! Egy nagy terem ajtajánál álltam, a teremben csodálatos fény volt, mintha sokezernyi égő világított volna. A terem másik végén pedig egy még fényesebb személy kezét kinyújtva közeledett felém. Én szólni sem tudtam, de éreztem, hogy mint a mágnes, úgy vonz magához. Mikor odaértem hozzá átkaroltam, és ebben a pillanatban felébredtem. Ettől a perctől kezdve megszűntek a rohamok. Ekkor reggel 5 óra volt. Istennek legyen hála, meghallgatta imáinkat. Orvosaim csodálkoztak, és még ekkor sem bíztak abban, hogy én felépülök. Még egy hónapot töltöttem a kórházban, és napról-napra javultam.

Február utolsó napján, szüleim kérésére hazaengedtek. Még két hónapot töltöttem a szüleimnél, amíg megerősödtem. Azért is áldom Istent, hogy idős szüleimnek adott erőt, hogy ápoljanak, amíg rá voltam szorulva.

Ezután elmentem velük az ózdi pünkösdi gyülekezetbe, ahol békességet és nyugalmat találtam, és elfogadtam az Úr Jézust személyes megváltómnak. Még abban az évben betöltött az Ő drága Szentlelkével, és meggyógyított.

Áldom és magasztalom Istent és az Ő szent Fiát, a drága Úr Jézus Krisztust!

Megmér mindenkit a Bíró! • Keresztyén Vendelné

Istenhívó pünkösdi szülők nyolcadik gyermekeként születtem. Szüleim minden erejükkel arra igyekeztek, hogy gyermekkoromtól fogva az Úr útján járjak. Kisebb-nagyobb zökkenőkkel sikerült is, sőt úgy érzem, hogy azok az évek sokkal hűségesebben, imádkozóbb szívvel teltek, mint a mostaniak. Férjhez mentem, a jó Isten megajándékozott egy imádkozó, gondoskodó férjjel, melynek eredménye – a próbák ellenére is – a meghitt családi otthon. Két gyermekünk született, egy fiú és egy lány.

Hála a megtartó Úr Jézusnak, hogy a mai napig elmondhatjuk: Én és az én házam népe az Urat szolgáljuk.

Gyermekeim megházasodtak, az egyik 1977-ben, a másik 1978-ban. Kikerültek a szülői gondoskodás alól, saját maguk döntöttek további életükről. Bántott bennünket, amikor leányunk férjével és másfél éves kislányával más országot választott hazájának. Bánatunkat fokozták a szűkebb testvéri körben hallható meg nem értő megnyilvánulások, megjegyzések. 1983 júniusában egészségem teljesen felmondta a szolgálatot. Szirénázó mentőautó, sürgős orvosi segítség, s ettől a naptól naponként küszködök elég súlyos szívbetegséggel. 1984 februárjában a balatonfüredi szív-kórházban feküdtem, zárójelentésem szerint több alkalommal volt rohamszerű rosszulétem, s ezt betetőzte, hogy azokban a napokban fiamék is három gyermekükkel elhagyták az országot. Elviselni ezt úgy lehetett:

*„Hogy hangomat nem hallotta senki sem, arcomat nem láthatta földi szem,
Melyre könnyeim forró árja hullt, imádságom halk zokogásba fült.*

*Még jobban a meg nem értés vett körül, s ekkor barátot kerestem, olyant, aki hű marad?
Aki az élet harcaiban baráti jobbot ad!*

*De nem osztotta meg szívét senki sem velem,
Ekkor jött szerető szívével az én Istenem!”*

1986 őszén Bakonycserynén voltunk hálaadó ünnepen. Nagyon rosszul lettem. Fiam anyósa ott lakik az imaházhoz közel, elvittek oda, lefektettek. Elaludtam egy kicsit, de nem sokáig, mert felébresztett egy ének dallama, mely szövegével együtt ott zsongott a fülemben:

Megmér téged a bíró, és könnyűnek talál!

Óh bár ne így lenne, nem várna rád halál!

Napokig hatása alatt voltam, állandóan hallottam: *Megmér téged a bíró...* A

megpróbáltatásoknál is lesújtóbban hatottak rám ezek a szavak. Istenem! Csak egy napot adjál rendezni az életemet, hogy ne találtassam könnyűnek! Sokszor félve indultam a munkába, vagy az imaházba, mert nem egyszer történt meg, hogy nem értem utam céljához, mert elvitt a mentő. Isten tudja, milyen nehéz napjaim voltak, hányszor sóhajtottam: csak egy napom lenne olyan, hogy ne lennék rosszul!

Három éve nem dolgozom. Vannak napjaim, hogy nem vagyok rosszul. Most felteszem magamnak a kérdést: Hálás vagyok én mindezért? Hűséges vagyok? Minden alkalommal elmegyek az imaházba, amikor nem vagyok beteg? Vagy lebeszélem magamat: tudod, Uram, én beteg vagyok. Ő tudja ezt, de azt is tudja, amikor tudnék menni és nem megyek.

Sokszor a szívembe hasítanak ezek a szavak: *Megmér téged a bíró!* Igen, megmér engem is, téged is, testvérem. Vigyázzunk, nehogy könnyűnek találtassunk!

Egy gyermek születik nekünk... • D. Nagyné Makovei Ildikó

Életem legelső „gyermek-élménye” 9 éves korom óta kíséri életemet, amikor – magam is még gyermekként – az alig 2 éves unokatestvéremet pesztráltam, és ő úgy ragaszkodott hozzám, mint az édesanyjához. Egy évvel később megszületett a kisebbik öcsém, akinek már „hivatalosan” is én voltam a pótmamája.

Azóta számos „pótgyermekem” volt, a legkisebb most 3 éves. A gyermekek szeretete és a saját gyermek utáni vágy egyre nőtt bennem. Amikor férjemmel elindultunk közös életünk útján és az Úrtól a következő ígét kaptuk: „...megaláztuk magunkat a mi Istenünk előtt, hogy kérnénk tőle szerencsés utat magunknak és családainknak... és meghallgatott minket.” (Ezsd 8,21.23/b), még nem is sejtettük, hogy éppen ezen a területen lesz hitünk erősen megpróbálva! Háromévi házasság és két sikertelen terhesség keserősége után egy kis falusi gyülekezet folytatott imaharcot velünk és értünk. Gulyás István testvér egyik kétegyházi látogatása alkalmával az összejövetele az Úr ereje olyan csodálatosan működött, hogy mindenki azzal a biznysággal ment haza: a gyermek megszületik! És megszületett! Ez év februárjában az Úr megajándékozott bennünket egy kislánnyal. Látva, hogy egészséges, hogy napról-napra egészségesen fejlődik, nagyon nagy hála van szívünkben az Úr felé.

Nemcsak én készültem nagyon az anyaságra, de férjem is legalább ennyire izgatottan várta, hogy apa lehessen, és mindkettőnknek csodálatos élményt jelentett szülőnek lenni. Isten egyik legcsodálatosabb ajándékát éljük meg benne! Izgatottan lestük kislányunk minden mozdulatát! Mikor fordul hasra, mikor indul majd el, s teszi meg az első lépéseket a bútorokba kapaszkodva... és nagyon szívet melengető volt, amikor először próbálta meg kimondani: mama – papa.

Igyekszünk úgy nevelni őt, hogy Azé legyen, Akitől kaptuk, hogy hálánkat a legjobban így fejezzük ki Istenünk felé... mert egy gyermek született nekünk!

{k1991207}

És megszületett! „Férjem is izgatottan várta...”

Minden voltam, csak ép elméjű nem • *id. Windisch József*

1945. augusztus 6-án léptem át a pünkösdi gyülekezet küszöbét. Ekkor dobták le Hirosimára az atombombát, ezért sem tudom elfelejteni soha ezt a napot. A jó Istennek köszönhetem megmentésemet, megtérésemet, újjászületésemet és azt is, hogy nekem is adta a drága jó Lelket, 1946. január 10-én. Pontosan tudom ezt a dátumot is. Az alámerítésem pedig 1946. június 16-án, vasárnap délután volt. Ekkor még egy öreg iskolában tartottuk az összejöveleteket, a 7-es telepen (Tatabányán), s innen gyalog tettük meg az utat a strandig, és itt a nagy nyilvánosság előtt történt az alámerítésem. Nagyon sok ember volt jelen, ott voltak a barátaim is, akik jól ismertek. Ungvári Sándor testvér volt a bemerítő. Még most is itt cseng a fülemben, amit az ismerőseim mondtak: Vigyázz Dodi, megfulladsz! Ilyen volt az elindulásom. Szüleim többször megverték, volt olyan is, hogy kidobták a ruhámat, elzavartak és 3 napig máshol laktam. Végül visszasírt anyám, és visszamentem. Aztán persze voltam minden, nem beszélve a munkahelyemről, az üzembről, ahol a munkatársaimnak minden voltam, csak ép elméjű nem.

A későbbi 50–60 évben sok minden történt velem. A jó Isten kegyelme által kaptam ajándékba eddig 65 esztendő. A gyülekezeti alkalmakat rendszeresen látogatom, legyen az imaóra, bibliaóra vagy vasárnapi nyilvános istentisztelet, mert mindig bennem volt az, hogyha valaki rendszeresen jár a gyülekezetbe, akkor mindig kap valami épülésére valót a jó Istentől. Sok-sok áldásban részesültem, de voltak nehézségek is életemben. Inkább a jóról, a nemesről, szépről beszélek azoknak, akik tudni akarják, hogy milyen volt az életem.

1947. október 4-én nősültem meg. Kovács Ilonát vettem feleségül. Öt fiúgyermekünk született. Egy már nem él közöttünk, úgy hiszem, jó helyen van. A többi négy közül kettő szolgálja az Urat. A másik kettőért imádkozom, hogy a jó Isten mentse meg őket, mint ahogy minket megmentett. A családi életünkről nehéz lenne röviden beszélni. Isten kegyelme által vagyunk, akik vagyunk. Az Ő kegyelme az, amely megőriz, vigyáz ránk, fenntartja életünket. Ezért legyen a hívő ember alázatos szívű. Hogyha áll, Istennek tulajdonítsa azt. A gyülekezethez való ragaszkodását is Istennek köszönje meg. A kettőnek párhuzamosan kell haladnia: az Istenhez és a gyülekezethez való ragaszkodásnak. Úgy látom, hogy fontos a gyülekezetbe való beépülés is, mert kevés az, hogy gyülekezeti tag vagyok, legyek szerves tagja a gyülekezetnek, tegyem azt, amit az Úr Jézus feladatul szabott. A harmadik fontos dolog egy hívő ember életében, hogy legyen bibliaismerő. Szeresse az Igét. Csak akkor kap általános betekintést Isten dolgaiba, szeretetébe, ha rendszeresen tanulmányozza a Bibliát. Kérem Istent imádságomban: amíg itt e Földön élek, hadd legyek engedelmes, hűséges gyermeke!

Bizonyságtétel • *Molnár Jánosné*

Néhány unokám közül a második, Márk, rendellenesen született. A normálistól eltérően nagyon gyenge volt. Még egy éves korában is csak feküdt, és annyi ereje sem volt, hogy hasra forduljon. Bár az orvosok minden tőlük telhetőt igyekeztek megtenni, nem tudtak segíteni rajta, sőt sajnálattal, de őszintén megmondták: a szülők csak arra számíthatnak, hogy tolókokcsiban fogja leélni az életét.

Ebben az emberileg reménytelen helyzetünkben a gyülekezetet kértük imasegítségre. Valamennyien közösen böjtöltünk és könyörögtünk igazi egységben. S ami történt, azt Budapesten a klinikán az egymást összehívó, csodálkozó orvosok fogalmazták meg: ami a gyerekkel történt, az érthetetlen és megmagyarázhatatlan. Itt csoda történt. S valóban, azóta eltelt három év és a ma már ötéves Márk minden tekintetben teljesen egészséges és jól fejlett. Dicsőség Istennek érte!

Valamivel később az Úr nyilvánvaló gyógyítását tapasztaltam meg a saját testemben is. Más

alkalommal is feküdtem már lumbágóval hat héten át, kínok között. Mintegy egy és negyedévvvel ezelőtt hirtelenül ismét súlyos lumbágóval ágyba kerültem, s olyan fájdalmakat éltem át, hogy az ájulás határán voltam s magamban így imádkoztam: Uram, nem bírom tovább, inkább vedd el az életemet, s végy magadhoz engemet! Ekkor a lányom a gyülekezet véneihez szaladt, hogy elhívja őket. Letérdeltek az ágyam mellett, és a Jakab levelének 5. része alapján hittel, Lélek által imádkozva, bűneinket egymás előtt és az Úr előtt megvallva, megkentek olajjal. Az Úr hamar megmutatta gyógyító hatalmát. Másnap már felkeltem és feladataimat elláttam. A következő naptól pedig az imaház építésében a legnehezebb munkát végeztem folyamatosan. Azóta is teljesen jól vagyok, s nem szünöm meg dicsérni az Urat nemcsak ezekért, hanem a kegyelemért, minden jótéteményéért.

KÖRKÉP

Építs falat, Nehémiás! • *ifj. Kovács Béla*

A királyi udvar kényelmében élő Nehémiást egy júdai férfi zökkentette ki jóleső nyugalomból: „A fogságból megszabadult maradék zsidók ott, abban a tartományban nagy nyomorúságban és gyalázatban vannak. Jeruzsálem várfala lerontatott, s kapui tűzben égtek meg!” (Neh 1,3) Attól a naptól kezdve Nehémiásnak nem volt nyugalma, sírt és kesergett az Úr előtt. Felvállalván népe bűneit, könyörgött a fogságból hazatért népért. Szomorú szívvel ment a király elé, aki kegyelmes volt hozzá, és megengedte, hogy Jeruzsálembe utazzon. Az Úr meghallgatta kérését, hiszen a király fegyveres kísérettel bocsátotta el őt, és felhatalmazta, hogy megépítse a lerontott falat és kapukat.

Talán nem gondoltál még rá, hogy te is olyan vagy most, mint Nehémiás Susán várában. Lehet, hogy követ is érkezett hozzád: Nézd; a város romokban hever! Nyomorultak tengetik életüket vigasz és remény nélkül! Éhezők és menekültek vannak az országban! Lásd meg a tönkretett életeket, a halálba hajló utakat, a széttört családokat, az elhagyottakat, az elvetett gyerekeket és időseket. Sátán által kiszipolyozottak tömegét. Ez a te városod, ahol élsz. Jézus Krisztus sírva vonult be Jeruzsálembe virágvasárnapon (Lk 19,41–44). Zokogtál-e már városodért, népedért? Áthatott-e már az a fájdalom, ami Őt átjárta a város pusztulására gondolva? Azért állj most a király elé, ahogy Nehémiás tette! Kérj tőle lehetőséget, anyagiakat, de legfőképpen tiszta szívet, hogy te is meglásd, mik azok a romok, amiket fel kell építeni, hogy ne legyen a város védelem híján az ellenség prédájává.

Nehémiás körbejárta a romokat (Neh 2,12–15), saját szemével nézte meg azokat. Ezt te is megteheted. Nézz körül, járj körül az emberek között. Ne várd, hogy majd bejönnek a gyülekezetbe, ha bizonyosságot teszel nekik. Tedd ezt, de még mást is! Könyörülj rajtuk, segíts a rászorulókon! Hiszen hited van, Isten gyermeke vagy. Hitedet mutasd meg abban, hogy vannak gyakorlati cselekedeteid is (Jak 2,14–17).

Nehémiás buzdította népét az építésre (Neh 2,14–17). Ezt ő nem magától tette, az Úr mondta neki. És épülni kezdett a fal. Nehézségek között, háborús veszélyben, de épült. Mindenki a saját maga részén épített, a maga feladatát végezte (Neh 3. rész). És az Úr áldása volt az építőkön. „Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak annak építői. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáz az őriző.” (Zsolt 127,1)

Igen, Uram, én akarom építeni a várost. Segíteni akarok azokon, akik körültem vannak, akiket rám bízál. Tudod hogyan? „Amikor hallod a bűnösen felrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot. Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény bujdosókat, ha mezítelent látsz, ruházd fel, ne zárkozz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged sebed. Igazságod jár előtted, és az Úr dicsősége lesz mögötted. Ha segítségül hívod

az Urat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok! Ha majd senkire sem raksz jármot, nem mutogatsz ujjal, és nem beszélsz álnokul, ha kenyeret adsz az éhezőknek, és jóltartod a nyomorultat, akkor felragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény!” (Ézs 58,6–10)

Csodálatos dolog ez! Az Írás itt nem jelképes cselekedetekről beszél. Kezeinkkel világosan kell cselekedni a jót, lábainkkal valóságosan az igaz úton járni. Valódi kenyeret adni valódi éhezőknek. Ha nem mozdul a kezünk, az Úrhoz kell mennünk. Ő ma is csodát tesz velünk, ha építeni akarjuk a falat (Mk 3,1–5).

És akkor: „Fölépítik fiaid az ősi romokat, falat emelsz a régiek által lerakott alapokra; a rések befalazójának neveznek, aki romokat tesz újra lakhatóvá.” (Ézs 58,12)

Igen, Uram, akarom!

Hajdúsámson • ifj. Kovács Béla

Szabó Istvánnaal, a hajdúsámsoni gyülekezet ifjúsági vezetőjével az ózdi ifjúsági találkozón beszélgettem.

– *Pista, légszíves mondj néhány szót Hajdúsámsonról! Milyen az a falu, ahol éltek és szolgáltok?*

– Hajdúsámson 15 km-re található Debrecentől. A nagyváros közelsége miatt jelentősebb üzem nincsen, az emberek egy része eljár innen dolgozni, bár az utóbbi időben több vállalkozás is indult. Többségében református község vagyunk, de az emberek nemigen élik vallásukat. Kisebb számban katolikusok is vannak közöttünk, és van egy kis baptista gyülekezet is.

– *A pünkösdi misszió mikor kezdődött Sámsonban? Mekkora a gyülekezet most?*

– Az öskeresztény misszió eredményeként létrejött gyülekezetből ötvenöt éve vált ki gyülekezetünk nyolc fővel. Első vezetője Balogh Gyuri bácsi volt. Az eltelt évtizedek során a testvériség száma fokozatosan gyarapodott, úgy kb. száz főnyi létszámnál viszont hosszú éveken keresztül megmaradt. Az 5–6 éve kezdődött a fellendüléssel jelenleg 140–145 tagja van gyülekezetünknek.

– *Gondolom, a testvérek sok időt fordítanak imádkozásra, hiszen az ébredésnek ez a kulcsa.*

– A gyülekezetben buzgó imaélet folyik. Van egy 10–20 főből álló imacsoportunk, akik szívükön viselik ezt a szolgálatot, s a kedves, idős testvérnők is sokat imádkoznak ezért az ügyért.

– *Tudom, nagy létszámú nálatok az ifjúsági csoport is. Hogyan veszitek ki részeteket a munkából a gyülekezetben?*

– Körülbelül három éve kezdtünk létszámban gyarapodni. Jelenleg 40–50 főnyi a csoportunk, többen Debrecenből is kijárnak Sámsonba. Csak érdekességként említem meg, hogy van egy fiatal testvérünk, aki a HIT gyülekezetéből jött át hozzánk. Szombatonként rendszeresen tartunk ifjúsági órát. A vasárnapi alkalmakon énekekkel, bizonyágtételekkel szolgálunk. A dicsőítő lelkület egyre inkább tért hódít az idősebbek között is. Hadd említsem meg a gyermek-bibliakört is. A gyermekekkel két csoportban (kiscsoport: 8 éves korig, és nagycsoport) foglalkozunk. A fiataloknak érdekes kezdeményezése volt, amikor az ifjúsági óra keretében meghívták az időseket, hogy meséljenek fiatal éveikről.

– *Biztos nagy öröm számotokra az új imaház is!*

– Igen. Új imaházunk 250 fő befogadására alkalmas. 1987-ben kezdődött az építkezés, amit az Úr gazdag kegyelméből két év alatt be is fejezhettünk. Nagy szükségünk volt már erre a tágas épületre.

– *Milyen lehetőségek nyíltak meg előttetek az evangélizációra?*

– Tavaly tavasszal tartottunk először saját szervezésben utcai evangélizációt, majd a nyáron a békésiekkel együtt szolgáltunk a főtéren. Ekkor sok érdeklődő jött el a gyülekezetbe, akik

közül maradtak szorgalmas látogatóink is. Télen az olasz sátoros missziós csoport tagjai Sámsonban laktak, tőlünk jártak szolgálni más településekre. Jól összeismerkedtünk velük, közös kultúrházi evangélizációt is tartottunk. Örültünk, hogy karácsonykor a városfenyő gyertyagyújtó ünnepélyén a polgármester a mi fiataljainkat kérte szolgálatra.

– *Milyen tervetek van a missziós munka fejlesztésére?*

– A polgármester segítségével a főtéren egy keresztény ifjúsági klubot szeretnénk megnyitni.

– *Köszönöm a beszélgetést.*

Ifjúsági találkozó Ózdon • Pirka Beáta

Aki részt vett az április 6-i, ózdi ifjúsági találkozón, bizonyára nem fogja mostanában elfelejteni. Jól megszervezett, egynapos alkalom volt, amely nem hagyott maga után „ürességet” a résztvevőkben. Ebben az egy napban sok mindenre jutott idő: közös imádkozásra, éneklésre, Isten dicsőítésére, a Szentlélek ajándékairól szóló előadás meghallgatására, vetélkedőre. Nem maradt el a finom ebéd és vacsora sem.

A Szentlélek ajándékai a gyülekezetben címmel Pataky Albert bakonycsenyői lelkipásztor tartott előadást: Nem késő a Szentlélekre figyelni ma sem. Nagyon fontos az iránta való engedelmesség. A Szentlélek munkáját nem lehet kihagyni az üdvösségből, hiszen annak pecsétje, záloga. A Sátán minden erejével arra tör, hogy öljön és pusztítson, ezért imádkoznunk kell, hogy teljesen a Szentlélek jelenlétében éljünk. Így leszünk csak igazán Isten gyermekei. A Szentlélek-kereszttség után is napról-napra szükséges megújítani kapcsolatunkat az Úr Jézussal. Ehhez hasonló élmény nincs itt a földön. Élünk tehát az Ő jelenlétében.

A közösséggyakorlás örömét tapasztaltuk meg ezen a napon, amiről írni nem könnyű. Igazán az részesedetett mindebből, aki szívvel-lélekkel is jelen volt – s volt ilyen! –, akit be is töltött Isten az Ő Szentlelkével.

Székesfehérvári megtérők • Bozsóky Ferenc

Örömnépe volt a székesfehérvári gyülekezetnek 1991. március 9-én, amikor 12 fehérruhás testvérünk tett bizonyoságot arról, hogy készek követni Jézust. A helybeli baptista testvérek rendelkezésünkre bocsátották imaházukat az ünnepély megtartására, amelyet megtöltött a testvérek, rokonok és ismerősök serege.

A bemerítés szolgálatát Pataky Albert lelkipásztor végezte. Biztosak vagyunk abban, hogy nemcsak a látható gyülekezet, hanem a láthatatlan mennyei seregek is örvendeztek a 12 megtért testvérnek. Örömmel számolunk be arról, hogy ezzel az alámerítéssel két év alatt 43 fővel szaporodott gyülekezetünk.

Hadd tegyek bizonyoságot e beszámolóban arról is, hogy leányom férjével és három gyermekével együtt teljesítette Megváltónk parancsát. Az egész család megtérése után komolyan igyekezett az Úr útján járni. Persze ősi ellenségünk nem nézte ezt tétlenül, és pár héttel a bemerítés előtt nagy próbát kellett kiállniuk. Legidősebb gyermekük, a 17 éves Gábor súlyos betegségbe esett, melynek során még a beszélőképességét is elveszítette. Kórházból-kórházba szállították, állapota azonban nem javult. A székesfehérvári gyülekezet börtben és imában az Úr előtt állt gyógyulásáért. Szülei saját felelősségükre kihozták a kórházból, és a gyülekezetben az előljárók Jézus nevében megkenték olajjal, és az Úr bizonyosságát adta, hogy hatalma ma is ugyanaz, mint régen, és az Ő sebeiben gyógyulást lehet találni. A kontroll-vizsgálatokat végző orvosok csodálkoznak az eredményeken. A gyermek egészséges, és zökkenőmentesen folytatja tanulmányait a gimnáziumban. Gábor bátor bizonyágtétele és Jézus követésére való buzdítása mélyen érintette a jelenlévők szívét. Legyen örökre áldott lelket-testet gyógyító Megváltónk!

HANGLEMEZAJÁNLAT

Pünkösdi hanglemezejánlat

J. S. Bach: Kantáták • ifj. Tfirst Gyula

{k1991208}

Pünkösdi hanglemezejánlatunkban Johann Sebastian Bach 57., 58., 59. és a 152. BWV jegyzékszámmal megjelölt kantátáit tartalmazó lemezt mutatjuk be olvasóinknak (HUNGAROTON SLPD 12897). A műveket Zádori Mária, Polgár László, a Szombathelyi Énekegyüttes, valamint a Capella Savaria adják elő német nyelven, korhű hangszereken. A pünkösdi kantátát is magában foglaló hangfelvétel lemezen és műsoros kazettán egyaránt megvásárolható.

A kantáta Bach korában a protestáns egyházzene legfőbb formája volt. Általában a prédikáció előtt énekelték, vagy ha kétrészes volt, középen hangzott el a szentbeszéd. Bach a kantátáit legtöbbször szólistákból, négyszólamú kórusból és valamilyen kísérőhangszerrel (pl. orgonával) kiegészített zenekarból álló együttesre írta. A kórustételeket általában nélkülöző szóló vagy – két szólista esetében – dialógus kantáták Bachnál viszonylag ritkák. Korálkantátaiban egy koráldallamot vett alapul, melyet több versszakban, különböző formákban dolgozott fel. A szövegek alkalmi költőktől valók, a kórusok szövegei rendszerint régi egyházi énekekből származnak.

Karácsony másodnapjára komponálta – bár nem Krisztus születésének ünnepével foglalkozik – az 57-es jegyzékszámot viselő István kantátát. Mindjárt az elején a vértanúság dicsérete hangzik el (Jak 1,12), s tárgya nem a külső kísértés, üldöztetés, hanem a szorongatottság, melybe a bűn kísértése visz bennünket, s Krisztusban éppen e kísértés legyőzőjét ünnepeljük. Bach maga nevezte el a dialógus kantáta két szereplőjét, akiket szoprán és basszus szólóénekesek személyesítenek meg, Jézusnak és Animanak (lélek). A párbeszédes jelleg a művet teljes terjedelmében végigkíséri. (Ebben a kantátában hangzik el annak a korálnak a négyszólamú feldolgozása, melynek dallamára az *Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát* kezdősorú énekszöveget írták.)

Az 58. kantáta feltehetően 1727. január 5-ére, az újév utáni vasárnapra készült. Ezen a napon az istentiszteleten felolvasott igei tanítás a keresztyén ember szenvedéseiről szólt, így ehhez kapcsolódva a kantáta szövege is az evilági időleges szenvedést és a mennyei örömeket állítja szembe. Felidézi az egyiptomi menekülésről szóló bibliai elbeszélést, majd ezt az aktuális mondanivalónak megfelelően átértelmezi: Még ha a világ gyűlöl is engem, Isten majd egy másik országba, az üdvösség országába vezet. Formailag a mű szimmetrikus felépítésű (korál + ária, recitativo, ária, recitativo, korál + ária). Bach ezt a kantátát a korálkantáták közé sorolta, annak ellenére, hogy a középtételek nem egyházi ének strófáinak átköltései, valamint a nyitó és a zárókorál nem ugyanabból a korálból származnak.

A BWV 59-es kantáta 1723 pünkösdjére készült, de valószínűleg csak a következő évben adták elő. Szövege az aznap felolvasott evangélium idézetével kezdődik (Jn 14,23). A költő előbb Istennek az esendő ember iránt tanúsított végtelen szeretetét dicséri, majd a Szentlélek eljöveteleért könyörög, végül pedig arra mutat rá, hogy a keresztyén ember mennyivel boldogabb lesz majd a mennyben. A rövid, 4 tételes mű elkészítésénél Bachnak minden bizonnyal tekintettel kellett lennie az előadók számának, tudásának és felkészültségének korlátaira. Az énekegyüttes két szólistából és egy négyszólamú kórusból áll, ez utóbbinak csak egyszerű korált kell elénekelnie. A trombitákkal és üstdobokkal megerősített zenekar azonban határozottan ünnepi jellegűvé varázsolja a megszólaltatott kantátát.

1714. december 30-ra, a karácsony utáni vasárnapra írta Bach a 152. kantátát. Ezen a napon a

Gal 4,1–7 és – a Simeon dicsőítő énekéhez szorosán kapcsolódó – Lk 2,33–40 igeverseket olvasták fel. A kantáta szövege a 3. tételben átveszi Simeon próféta szavait Lk 2,34-ből („Ime ez vettett sokak elestére és feltámadására Izráelben...”), és a következőképpen szövi azokat tovább: mivel a Megváltó megjelenése bukást vagy feltámadást eredményez, ellentmondást vagy elismerést vált ki, azoknak az oldalára kell állni, akik hittel elfogadják Jézust, a hit útjára kell lépni és el kell vetni a világ bölcsességét. Jézust „mindenek fölötti kincs”-nek szólítja és arra kéri, hogy ne legyen a keresztény ember számára a megütközés köve (Ézs 8,14–15). A szöveg Jézus és a lélek közötti párbeszéddel végződik, amelyben a keresztény ember ismét felszólíttatik a Megváltó követésére és a világ elvetésére. A hat tételt tartalmazó kantátát a szoprán és basszus szólóénekesek zenekari kísérettel adják elő.

Mozart: Templomi szonáták • Tfirst Ernő

{k1991209}

Ezen a lemezen azokat a templomi szonátákat hallgathatjuk, melyeket Mozart Salzburgban töltött éveit alatt írt. Maga a műfaj a XVIII. század második felében terjedt el, amikor a pápa egy állásfoglalásában minden tekintetben elismerte az orgona és a zenekar létjogosultságát a templomokban, sőt kifejezetten hangszeres betétdarabok megszólaltatását is engedélyezte. Így alakulhatott ki, hogy a liturgia bizonyos részeit önálló zenekari művekkel helyettesítették, ezzel is ünnepélyesebbé téve a misét. Mozart szonátás például a Szentlecke és az Evangélium felolvasása között hangzottak el. Mivel a salzburgi érsek a zenei betétek teljes hosszúságát igen rövid időben határozta meg, a szonátáknak is egytételűeknek és rövideknek kellett lenniük; 4–5 percnél hosszabbak nem lehettek. A szonáta akkoriban az egyházi zene legvilágiasabb műfajának számított, mintegy „egyházi könnyűzenének”, ezért később több helyen megszüntették ezt a hagyományt, és visszatértek a szöveges részek énekes feldolgozására.

A lemezen 13 templomi szonátát hallhatunk a Corelli Kamarazenekar előadásában, Ella István orgonakísérettel. A darabok csupán háromszólamosak. A fő zenei témák a két hegedűszólamban szólalnak meg, a basszust pedig orgona és vonósok játsszák. A legnagyobb, legünnepélyesebb tételekben ezt a hangszerelést fúvósok (oboa, kürt, trombita) és üstdob egészítik ki. A darabok e felvételen korabeli hangszereken hangzanak fel.

GONDOLKODÓ

Az emberi tevékenység hatása Földünkre I. rész • Kovács Zoltán

Mint tudjuk, Isten teremtette az eget és a Földet. Isten mindent jóra teremtett, hibátlanra. Mikor valamivel elkészült megállt, ellenőrizte, hogy jó-e a dolog, és mindig azt állapította meg, hogy a teremtett dolgok jók (1Móz 1. rész). Isten a Földet lakóhelyül alkotta meg az ember számára (Ézs 45,18), berendezte azt, hogy kedves legyen az emberi szemnek, és rajta az ember megtalálja életfeltételeit. Az Úr a Földet olyan helyre teremtette, ahol öröm lakni! Isten mindezt a csodálatos gazdagságot az ember fennhatósága alá helyezte: „Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a Földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon” (1Móz 1,28). A Bibliában az uralkodás szó nem azt jelenti, mint a hétköznapi életben. Emberi értelemben, aki uralkodik, az egyben zsarnok is, joga van bármit csinálni alattvalóival (pl. e században Hitler, Ceausescu, Szaddam Husszein), bibliai értelemben viszont az értendő, ahogyan az Úr uralkodik teremtményein azok javára, pl. mindannyiunkról gondot visel. Mint látni fogjuk, az ember az isteni parancs ellenére nem uralkodik, hanem zsarnokoskodik a Földön, nem a

rábízott teremtmények javára cselekszik, csak egyedül a saját önző érdekei szerint. Már Ádám és Éva első cselekedetei szörnyű következményekkel jártak az egész Földre és annak minden lakójára nézve. Az első emberpár bűnbeesése következtében átok alá rendeltettek, és a farkastörvények eluralkodtak a természetben és a társadalomban egyaránt. „Átkozott legyen a Föld temiattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban.” (1Móz 3,17b) Megszakadt az ember és a természet közötti harmónia, a természet immáron nem adott ingyen megélhetést az embernek. Az ember ekkortól csak abból tud megélni, amit fáradságos munkával megszerez a természettől. Az átok ellenére Isten mégis meghagyott egy jó rendet a természetben, ami biztosítja az ember, valamint az állat- és növényfajok életfeltételeit, s így fennmaradását. Az ember önző, zsarnoki viselkedésével még ezt a maradék rendet is elpusztítással fenyegeti, amire a következőkben néhány kiragadott példát fogok mutatni.

A Napból érkező ultraibolya (UV) sugárzás egy része káros az élővilágra. A magaslégkörben van egy vékony ózonréteg; amely elnyeli az UV-sugárzás élőlényekre káros részét. Az élet az ózonpajzs védelme alatt létezik a Földön, az utóbbi nélkül élet egyáltalán nem lenne lehetséges a szárazföldön, csak a vizek mélyén. Az ember ezt a földi élet szempontjából nélkülözhetetlen ózonréteget teljes megsemmisítéssel fenyegeti. A repülőgépekből a magaslégkörbe jutó égéstermékek ugyanis az ózonmolekulákat elbontják, s így fogyasztják az ózonréteget. Ugyanilyen hatása van a mindannyiunk által használt spray-s flakonok hajtógázának, a freonnak, ami egy rendkívül állandó vegyület, és a magaslégkörbe felemelkedve fejti ki káros ózonbontó hatását. Mindezek hatására az életünket védő ózonpajzs ijesztenően meggyengült, sőt az Antarktisz fölött át is lyukadt. Az ózonréteg elvékonyodásával veszélyesebbé vált a napozás, megszorodott a bőrrákos megbetegedések száma.

Beláthatatlan katasztrófa fenyeget, ha az ózonréteg pusztítását nem sikerül megállítanunk. Az emberi tevékenység egy másik – szintén az egész Földet érintő – hatása a széndioxid mennyiségének növekedése a levegőben. A CO₂ feldúsulása a légkörben éghajlatváltozást, globális méretű felmelegedést okoz. Ez a sarkvidékek jégpáncéljának elolvadásával, és emiatt a világtenger szintjének kb. 30 m-es emelkedésével fenyeget. Óriási szárazföldi területek kerülnének víz alá, köztük a legnagyobb városok jórésze, pl. London, New York, Leningrád, Peking, Sanghaj. A folyamat azért különösen aggasztó, mert a felesleges CO₂ a fosszilis tüzelőanyagok (szén, kőolaj, földgáz) nagymennyiségű elégetéséből származik, s az emberiség energiaszükséglete miatt a széndioxid kibocsátást nem lehet csökkenteni. Az éghajlatváltozás első jelei már tapasztalhatók, ezt jelzi például az aszályos nyarak gyakoriságának növekedése Magyarországon.

A levegő után térjünk át a vizekre, és lássuk, hogy hogyan tud az ember évezredek, jólműködő rendszereket tönkretenni nagyratörő terveivel! Vegyük először az asszuáni gát esetét, amely a Níluson épült, annak felső-egyiptomi szakaszán. A Bibliából is ismert, hogy Egyiptom a Nílus ajándéka. A folyó évről-évre ismétlődő áradásai megöntözik és termékeny iszapréteggel vonják be a talajt, lehetővé téve ezzel az intenzív mezőgazdasági művelést. Az asszuáni gát üzembehelyezése óta az áradások vizét a gát mögötti tározó fogja fel, és ide rakódik le az a termékeny iszap is, ami évezredek óta Egyiptomot gazdagította a múltban. Következése az egyiptomi mezőgazdasági termelés jelentős visszaesése. Nem mellékes azt sem megjegyezmem, hogy a gáttal az építők eredeti céljukat sem érték el, mert a rátelepített vízierőmű a tervezett villamosenergia mennyiséget nem képes megtermelni.

A természetes környezet szétrombolásán túl a nagyméretű víztározók másik káros hatása az, hogy a bennük levő víztömeg iszonyatos súllyal nehezedik a földkéregre, és földrengéseket okoz. Ilyen eredetű földrengések voltak a Szovjetunióban és az Egyesült Államokban.

A környezetpusztítás különösen nagy méreteket öltött a szocialista országokban, ahol jelszó volt, hogy győzzük le a természetet. Nos, a szovjet embereknek sikerült „legyőzniük” az Aral-tavat! Az Aral-tó Közép-Ázsia félsivatagos területein fekvő sóstó, kiterjedése Magyarország

kétharmadával egyenlő. Vízében rengeteg hal él, táplálékot nyújtva a környező lakosságnak. Két folyó táplálja, a Szir-Darja és az Amu-Darja, melyek sivatagos területeken folynak keresztül, mielőtt elérik az Aral-tavat. Néhány okos ember kitalálta, hogy a sivatagból termékeny földeket varázsol öntözéses műveléssel. Hatalmas öntöző-rendszereket építettek, nagy területeken indították be a mezőgazdasági termelést. Addig fejlesztették az öntözést, míg a két folyó vizét teljesen fel nem használták e célra, s a folyók már egy csepp vizet sem szállítottak az Aral-tóba. A vízutánpótlás elmaradása a tó zsugorodásához vezetett. Mára a vízszint mintegy 40 m-rel csökkent, és a tó partvonala 100–150 km-rel beljebb került. A parti városok kikötői szárazon vannak, a hajózás megszűnt, a halállomány jórésze elpusztult. Hatalmas-területek váltak szárazzá, felszínükön a tó vízből kirakódott sóréteggel. A sivatagi viharok a sós homokot felkapják és a környező – az öntözés következtében már amúgy is erősen szikesedő – művelt területekre hordják, lehetetlenné téve a mezőgazdasági termelést. Rendkívüli károkat okozott az emberi beavatkozás: a tó elpusztult, ugyanakkor az öntözéses gazdálkodás sem tartható már fenn sokáig; milliók fogják elveszíteni megélhetésüket a közeljövőben. A nagyravágyó emberek legyőzték, tönkretették az Aral-tavat, a tó helyén keletkező sós sivatag pedig őket győzte le a megművelt területeken végzett pusztítással. A múlt századi Magyarországon nagy sikernek számított a folyószabályozás. Kétségkívül volt is haszna, mivel lehetővé tette az árvizek gyors levonulását, s így az árvíz elleni védekezést. Hamarosan kiderültek azonban a káros hatások is. Például a folyószabályozás előtt a Hortobágy árvízjárta terület, vadvízország volt halakkal, vízimadarakkal. A folyószabályozás után, a rendszeres árvíz elmaradása miatt a Hortobágy elszikesedett, alig valamire használható szikes pusztává lett. Itt még az ember úgy ahogy helyre tudta hozni, amit elrontott; első világháborús hadifoglyokkal óriási halastavakat ásattak a területen, s a Hortobágy azóta ismét a halászat révén – illetve a vízimadarak visszaköltözése miatt, mint védett terület – hasznosul. Az ember legtöbbször elront valamit, ha csak valahol belenyúl a természet rendjébe. A példák felsorolását következő számunkban folytatjuk.

HIRDETÉS – REKLÁM – EGYEBEK

Boríték nélkül • *Alex Lakatos* lelkipásztor

Kedves Szerkesztőség!

Örömmel olvassuk az *Élő Víz* folyóiratot Brisbanében, a távoli Ausztráliában is.

Egyes számait kézzől-kézre adjuk átolvasásra. Gondolom hasznos volna a gyülekezetek címét és a lelkipásztorok nevét közölni a lapban. A gyülekezeteknek ez jó „reklám”, a barátokozókat pedig tájékoztatja, hogy a másik városban van és hol van rendszeres összejövetel.

Köszöntöm a Testvéreket a Brisbanei Magyar Gyülekezet nevében.

Impresszum

Főszerkesztő: MAKOVEI JÁNOS

Szerkesztő: D. NAGY ANDRÁS

Szerkesztő bizottság: ifj. KOVÁCS BÉLA, KOVÁCS ZOLTÁN, PÁNCZÉL JÁNOS, PEREI MÁRTA, PIRKA BEÁTA, TELEGDI JÓZSEF

Borítóterv: LEBADA OVIDIU-TIHAMÉR

Tördelőszerkesztő: DÉNES FERENC

Kiadja az Evangéliumi Pünkösdi Közösség 1143 Budapest, Gizella u. 37. Telefon: 251–6987

Felelős kiadó: TÓTH LÁSZLÓ üv. elnök

Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

KERESZTREJTVÉNY

Keresztrejtvény • Készítette: *Lénárt Ferenc*

{k1991210}

VÍZSZINTES: 1. Megfontolandó tanács, de nemcsak megfontolandó, hanem érdemes megtartani is! (zárt betűk: Z, K, A, O, Z) A tanács folytatása a függőleges 23. alatti sorban található 14. Jeruzsálemben élő próféta volt, aki világméretű éhínséget hirdetett meg 15. Magyar származású romániai író (András) 16. Nagy meleg hatására ezt teszi a növény 17. Rangjelző szócska 18. Veszélyből megoltalmaz 20. Rimánkodó 22. A ruténium vegyjele 23. Népgazdasági ágazat 25. Ludolf-féle szám 26. Bizony 27. Nagyerejű szél 29. Izrael pénzneme 31. Jegyzetfüzet 32. Heves megyei község 33. ... tó (finn állóvíz) 35. Továbbá 36. A barátok földjének lakója 38. Áruba bocsát – régiesen 40. Korszerűtlenné válik 42. Kurucz brigadéros (Tamás) 43. Sürgető szócska 44. Elém helyez 46. Feje fölé tart 48. Igekötő 49. Svéd, norvég és olasz autók jelzése 50. Amerikai város 52. Az erbium és a bór vegyjele 53. Kázus 55. „Azért, aki azt hiszi, hogy..., meglássa, hogy el ne essék” (1Kor 10,12) 57. A belsejében 59. Beszéd és zene rögzítésére alkalmas mágneses anyag 62. Előd 63. Darázs – gyermeknyelven 65: A szénmonoxid jelölése 66. Hőség 68. Kiejtett betű 69. Női név 71. Négylábú állat 72. Névelős jelfogó! 74. L. B. Ú. 76. Helyrag 77. Katona gyaloglása 79. A -ból helyrag párja 80. Félelem nélküli élet 83. Korszerű 85. Tojás németül

FÜGGŐLEGES: 1. Feltéve 2. E görög szó jelentése: szeretet, szeretetvendégség, de Isten szeretetének kifejezésére is ezt használjuk 3. Próféta Júdeában kb. Kr. e. 450–400-ban, az egyik ószövetségi könyv szerzője 4. Csahos 5. Az egyik nagy moszkvai áruház nevének rövidítése 6. A kén, a szelén és a foszfor vegyjele 7. Áldozati hús főzésére szolgáló edény (1Sám 2.) 8. Görög betű 9. Ritmikus, taktusos 10. Felesége van 11. Ha felnő a tinó, ez lesz belőle 12. A nikkel vegyjele 13. Lévi legkisebb fiának neve (4Móz) 19. Az Asszír birodalom fővárosa volt, Sofóniás megjövendölte e város pusztulását 21. Adag – ismert görög kifejezéssel 23. A vízszintes 1. alatti tanács befejező része (zárt betűk: T, Z, E, L) 24. Ez lesz, mikor minden a helyére kerül 26. Aktív részese leszek egy eseménynek 28. Pál hűséges munkatársa Filippiben (Fil) 30. Francia névelő 34. Szögmérték 37. Páratlanul lezser! 39. Timótheus anyjának neve (2Tim) 41. Végso 42. E. Z. H. 44. Kötőszöveg 45. Betsabé fiának neve, aki Izrael harmadik királya volt 47. Férfi név 49. Színpad angolul 51. Közép-Európa legnagyobb állóvize 54. Spanyol, máltai és norvég autók jelzése 56. A falusi házak előtti padot nevezik így 58. Heves megye „fővárosa” 60. Inget levenni készül 64. Alulra 67. Sovány ló 70. 1929-ben lett Nobel-díjas ez a híres német író (Thomas) 71. Építőjáték márka 73. Hitvány itóka 75. Kergess 77. „... egy hete csak a mamára gondolok” (József Attila: Mama) 78. Ausztrál futómadár 81. Kiejtett betű 82. Téli sport 84. Dán autójelzés

Beküldendő: vízszintes 1. és függőleges 23. sorok.

Beküldési határidő: **1991. június 15.** (Élő Víz, 1143 Budapest, Gizella u. 37.)

A nyertesek közt könyvjutalmat sorsolunk ki!

Az előző számunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése:

Vízs. 1.: ARRA OKTATTAM KI ŐKET, HOGY MINDENT

Függ. 1.: AZ ÚRÉRT TEGYENEK

Könyvjutalmat nyertek:

Berla Ferenc (*Sülysáp*), **Nagyné Fábrián Éva** (*Inota*), **Szabó Szilvia** (*Pécs*)

GYERMEKKÖR

{k1991211}
{k1991212}
{k1991213}
{k1991214}
{k19912D}